

مباحث ویژه پیرامون فضای سایبر

مبث ۵

دکترین محاسبات

Doctrine of Computation

کاظم فولادی

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/cyber>

دکترین محاسبات

۱

مقدمه

فلسفه‌ی محاسبه
و
نظریه‌ی محاسبه

سیستم محاسبه

پردازش اطلاعات

سیستم محاسبه

ورودی و خروجی

مثال‌هایی از محاسبه

محاسبه‌ی الکترونیکی

Electronic Computation

دیجیتال

Digital

آنالوگ

Analog

چرتکه

Abacus

حساب قلم و کاغذ

Pen & Paper Calculation

حساب خطکش و پرگار

Ruler and Compass Calculation

مفغانسان

Human Brain

سلول‌ها و DNA

Cells and DNAs

محاسبه‌ی شیمیایی

Chemical Computation

چاره‌ی «محاسبات»

محاسبات

دستگاه

پردازش اطلاعات (بر اساس تعدادی متناهی قاعده)

چیست؟

برای تولید اطلاعات جدید از روی اطلاعات موجود (حل مسئله)

چرا؟

از طریق دریافت ورودی، دستکاری آن و ارائه‌ی خروجی (با الگوریتم)

چگونه؟

در هنگام لزوم

چه‌گاه؟

در پردازنده، محاسبه‌گر (کامپیوتر)

چه‌جا؟

توسط کامپیوتر برای کاربر، بهره‌بردار، استفاده کننده

چه‌کس؟

نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
Theory of Computation

حد محاسبه

قابلیت‌های پایه و محدودیت‌های پایه‌ی محاسبه چیست؟

پرسش پایه:

حوزه‌های نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
Theory of Computation

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آutomata
Automata Theory

نظریه‌ی آتماتا در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
Theory of Computation

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

پرسش پایه:

کامپیووتر چیست؟
مدل محاسبه

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
Theory of Computation

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آutomata
Automata Theory

پرسش پایه:

آیا مسائلی وجود دارند که با کامپیوتر قابل حل نباشند؟
 تقسیم‌بندی مسائل به قابل حل / غیر قابل حل

نظریه‌ی پیچیدگی در نظریه‌ی محاسبه

نظریه‌ی محاسبه
Theory of Computation

نظریه‌ی پیچیدگی
Complexity Theory

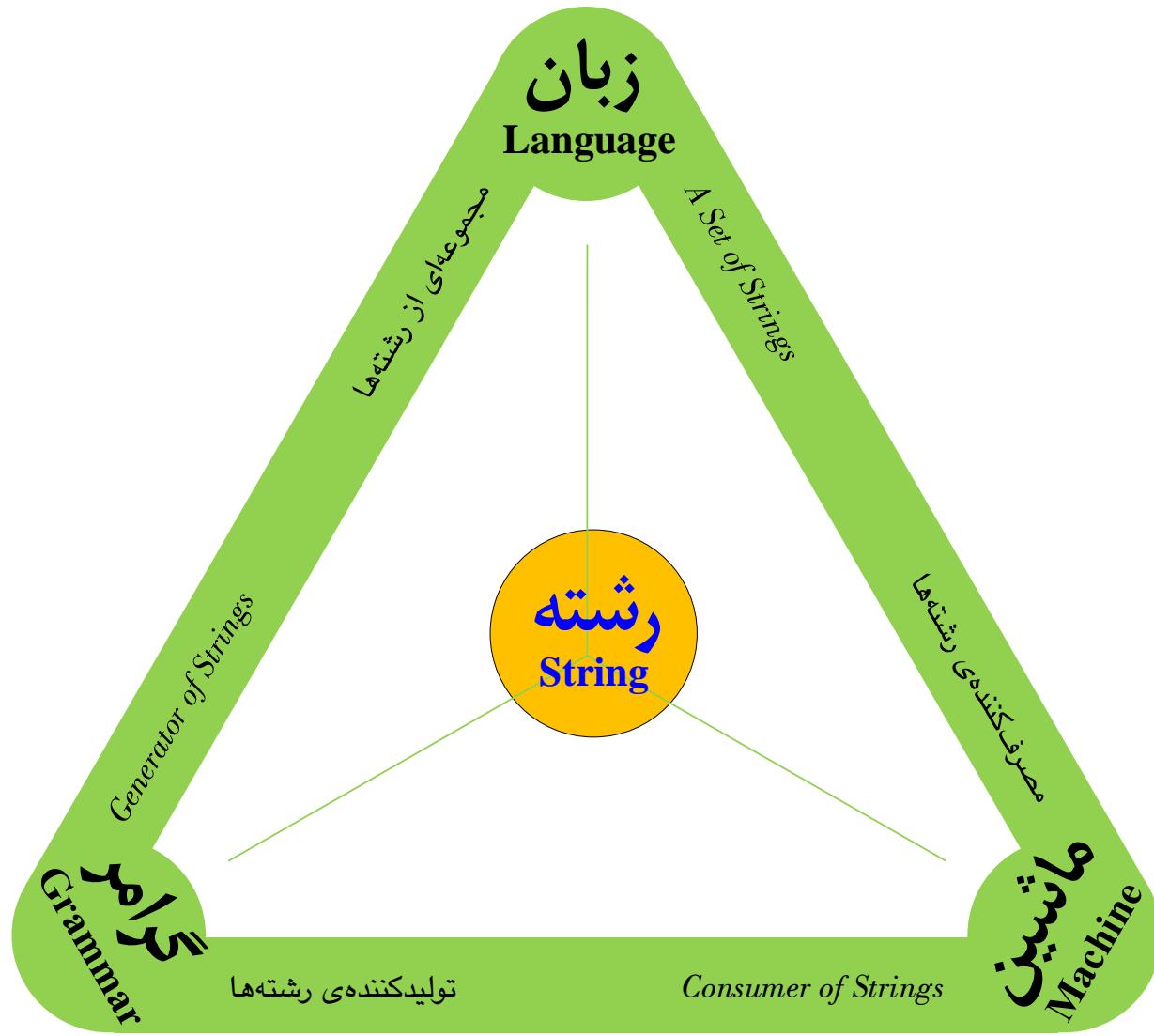
نظریه‌ی محاسبه‌پذیری
Computability Theory

نظریه‌ی آتماتا
Automata Theory

پرسش پایه:

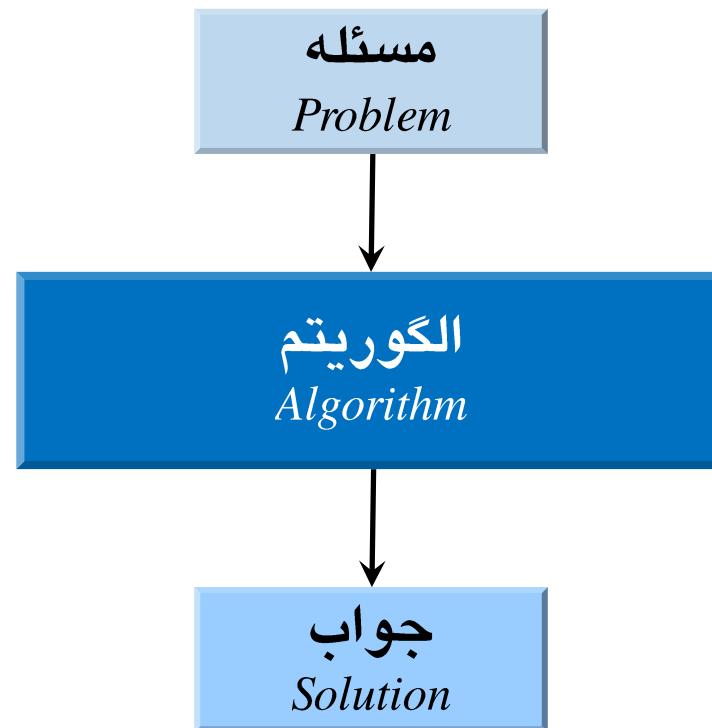
آیا مسائلی وجود دارند که به طور کارآمد قابل حل نباشند؟
 تقسیم‌بندی مسائل به آسان/ دشوار

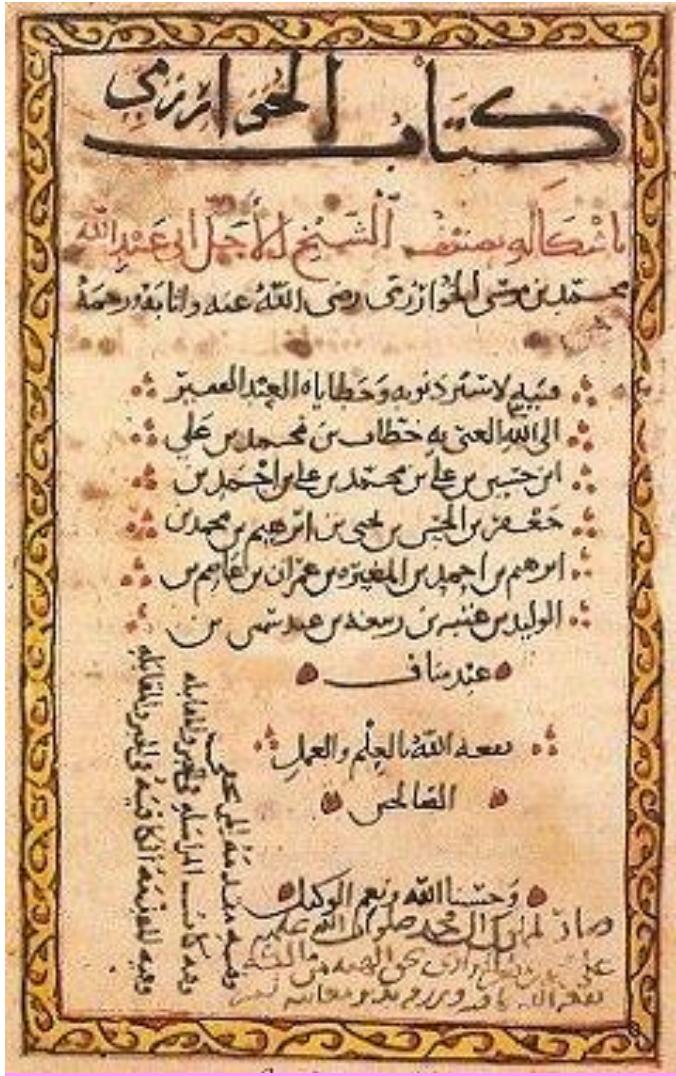
نظریه‌ی آتماتا: نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها

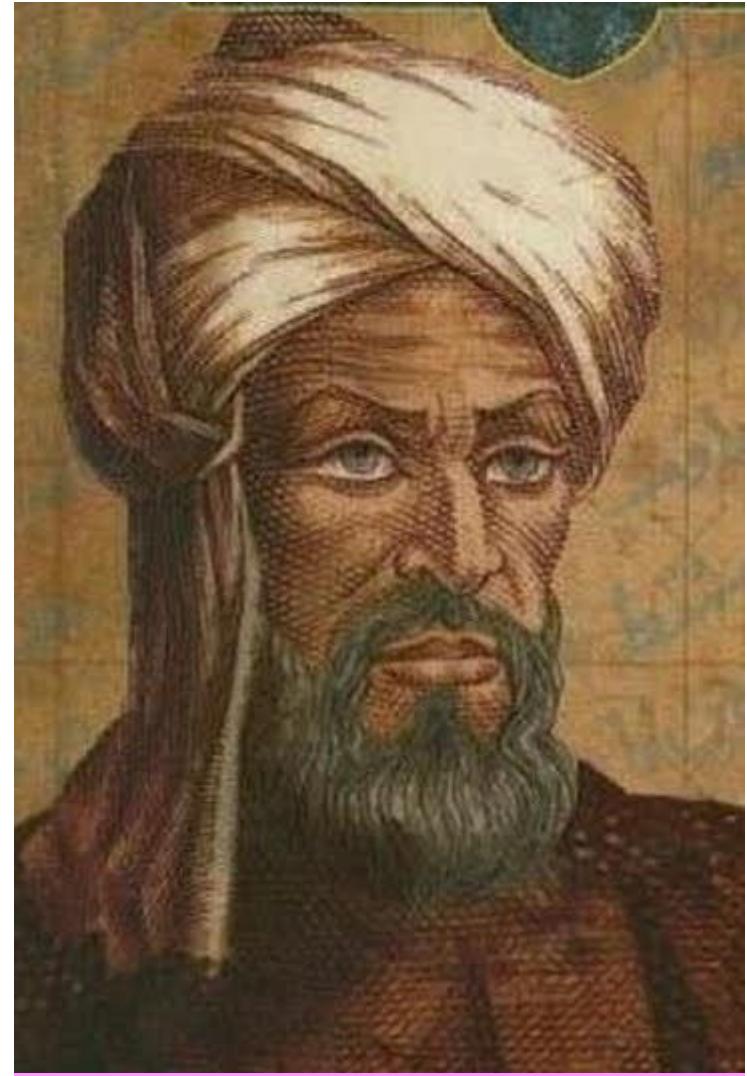
نظریه‌ی آتماتا: نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها

مسئله، الگوریتم و جواب

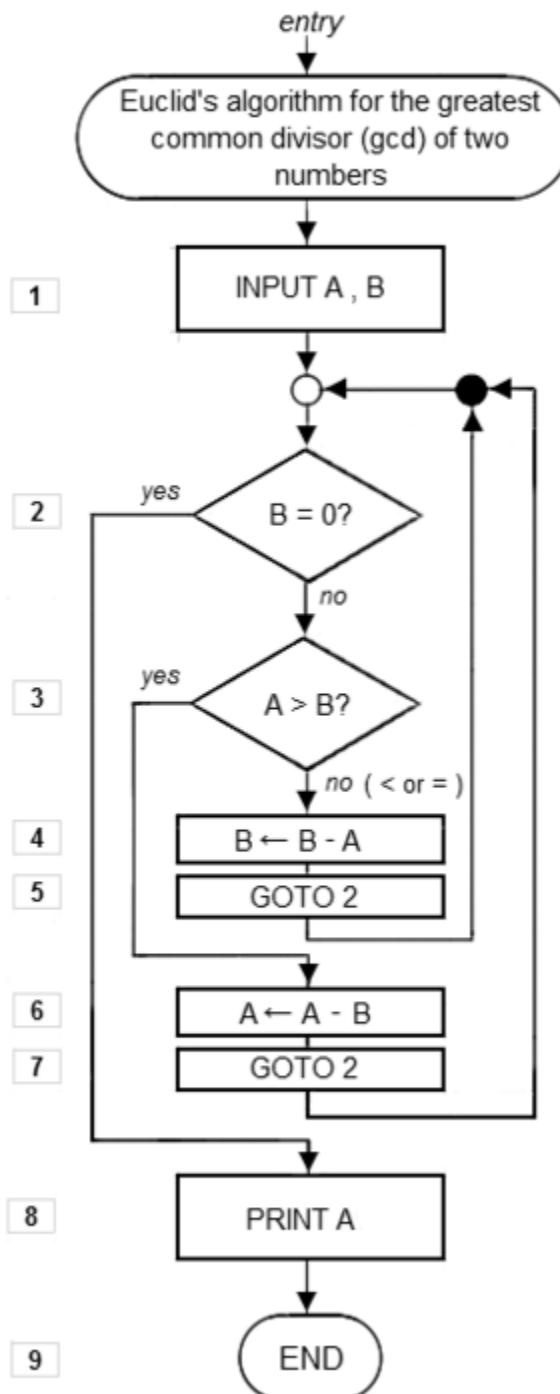
صفحه‌ای از کتاب «الجبر و المقابلة»

محمد بن موسی الخوارزمی (قرن دوم هجری)

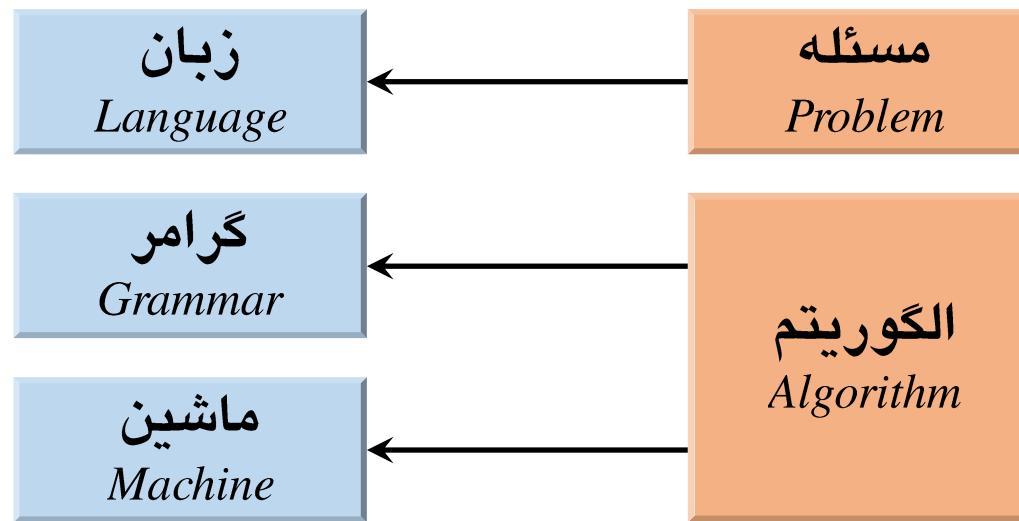
```
def add5(x):
    return x+5

def dotwrite(ast):
    nodename = getNodename()
    label=symbol.sym_name.get(int(ast[0]),ast[0])
    print '%s [%s]' % (nodename, label),
    if isinstance(ast[1], str):
        if ast[1].strip():
            print '= %s';' % ast[1]
        else:
            print ''
    else:
        print '';
    children = []
    for n, childenumerate(ast[1:]):
        children.append(dotwrite(child))
    print ', %s -> {' % nodename
    for name in children:
        print '%s' % name,
```

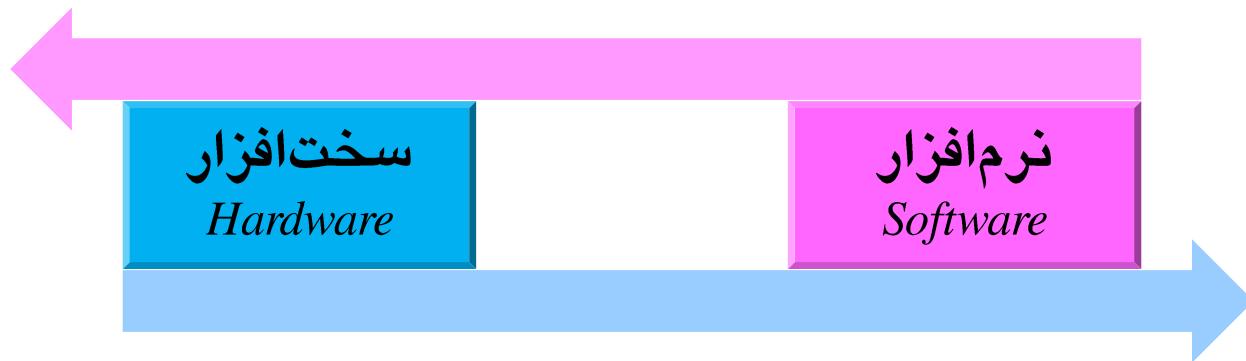

نظریه‌ی آتماتا: نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها

نسبت مسئله و زبان / الگوریتم و گرامر - ماشین

سخت افزار - نرم افزار

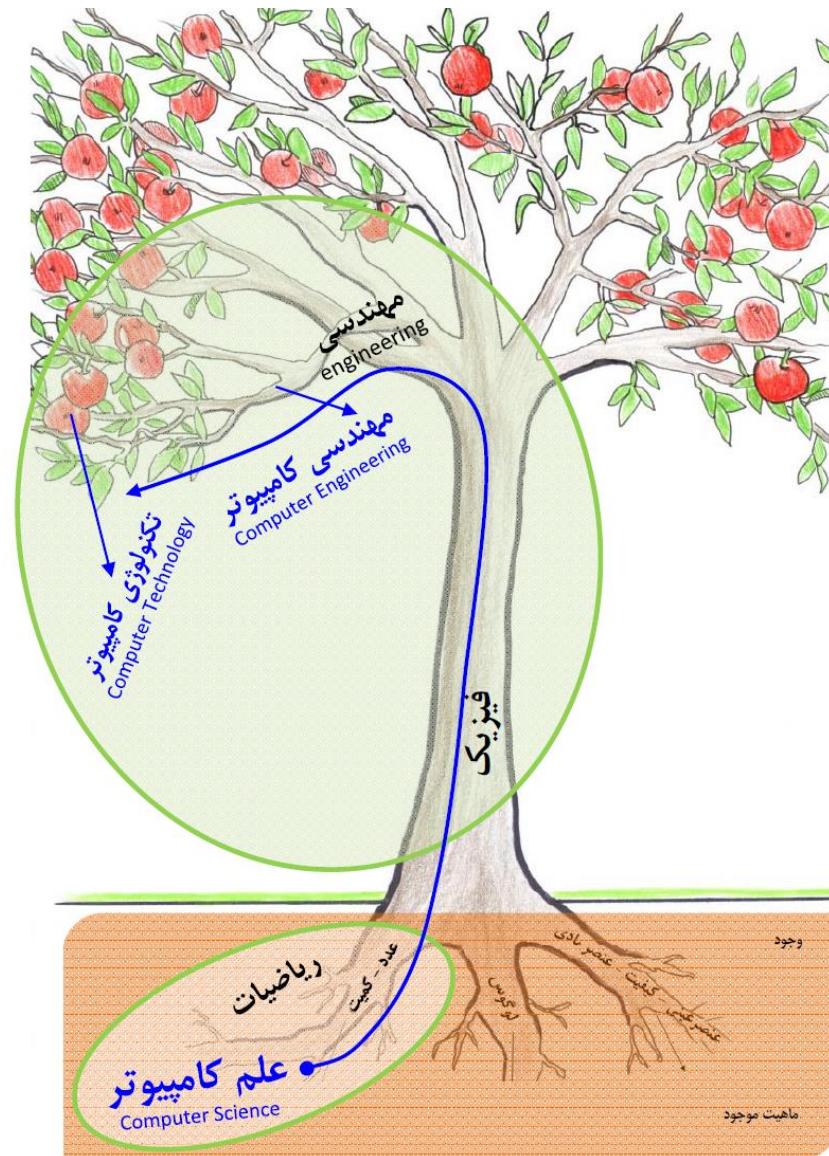

دکترین محاسبات

۲

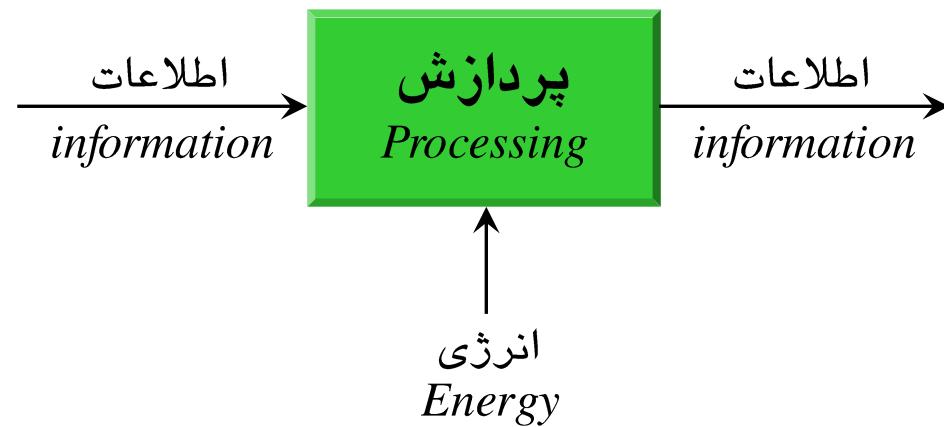
دانش،
مهندسی و
تکنولوژی
کامپیوتر

کامپیوتر و درخت فلسفه

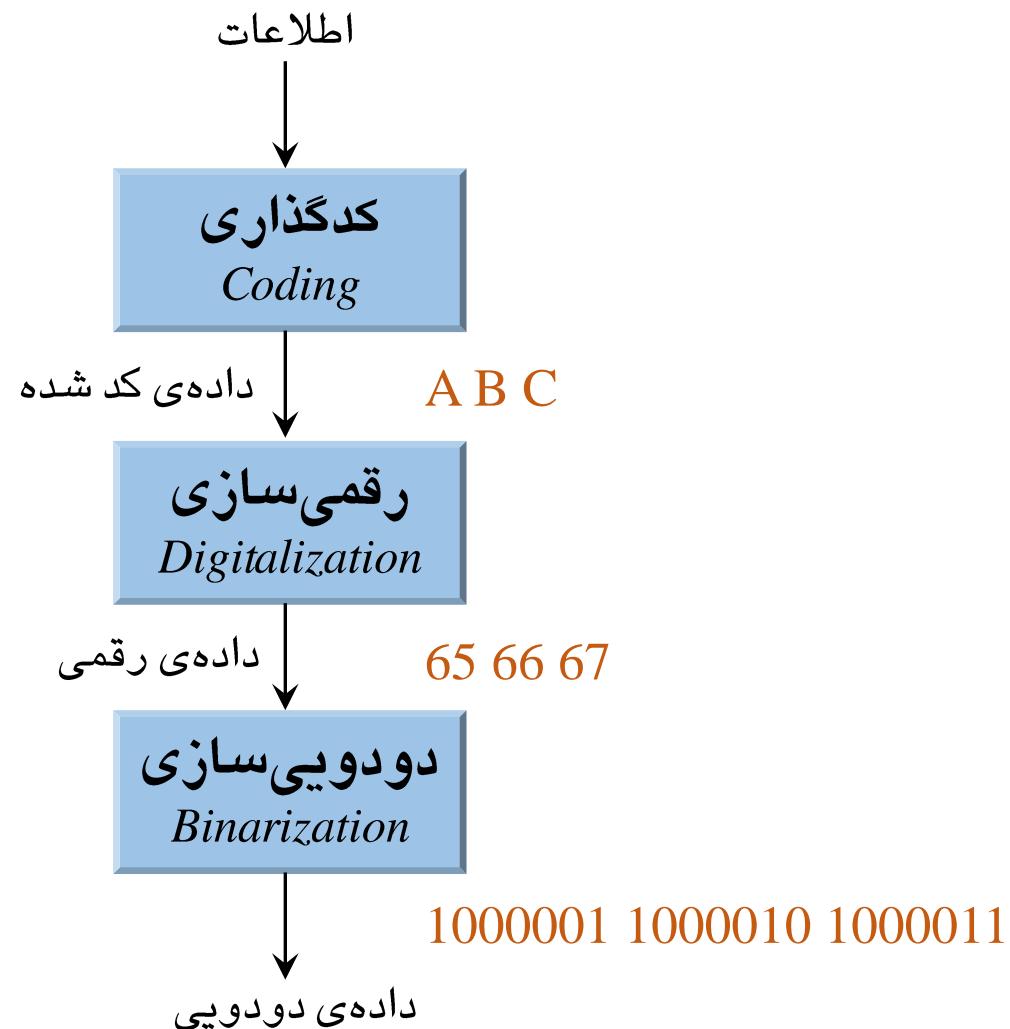

نقش انرژی در سیستم محاسبه

انرژی: توانایی انجام کار

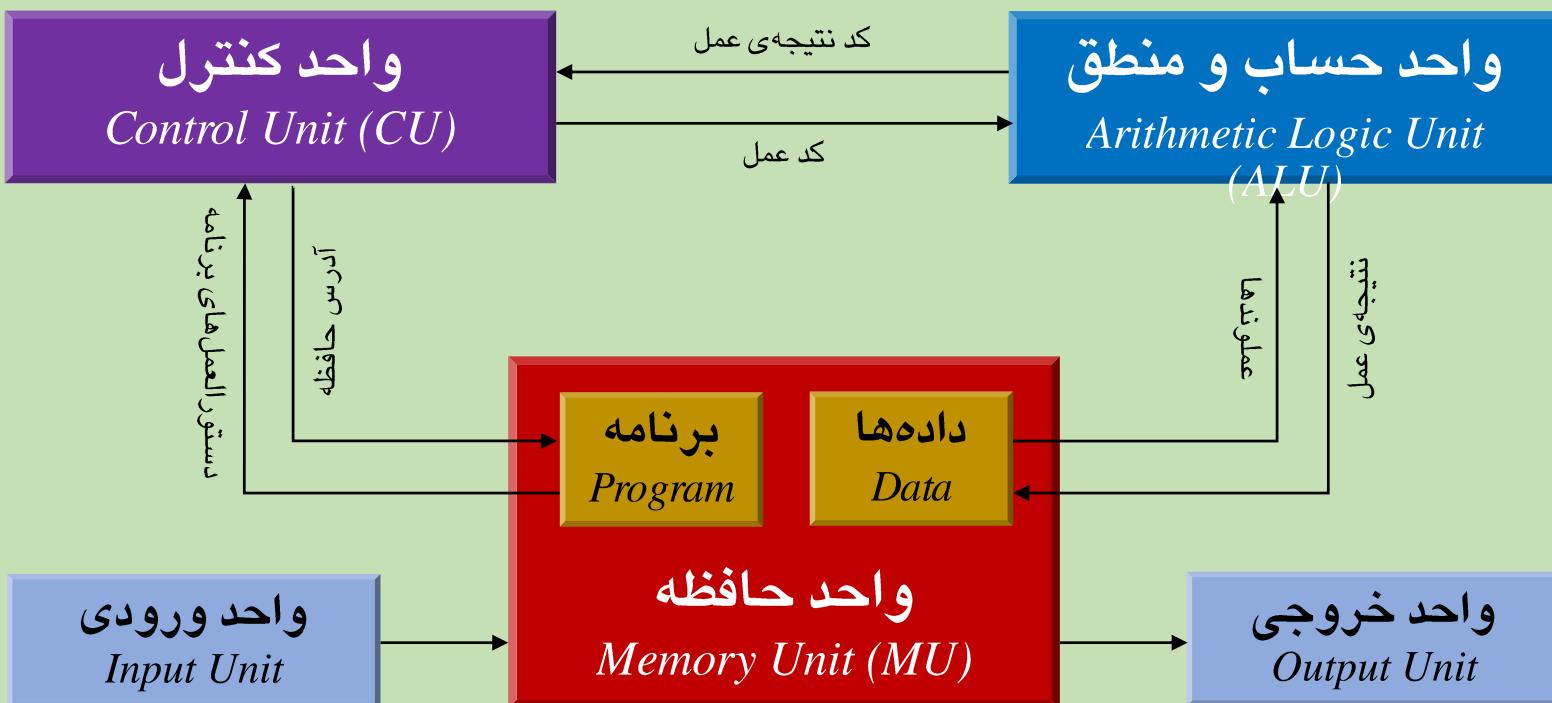
فرآیند تبدیل اطلاعات به داده‌های دودویی

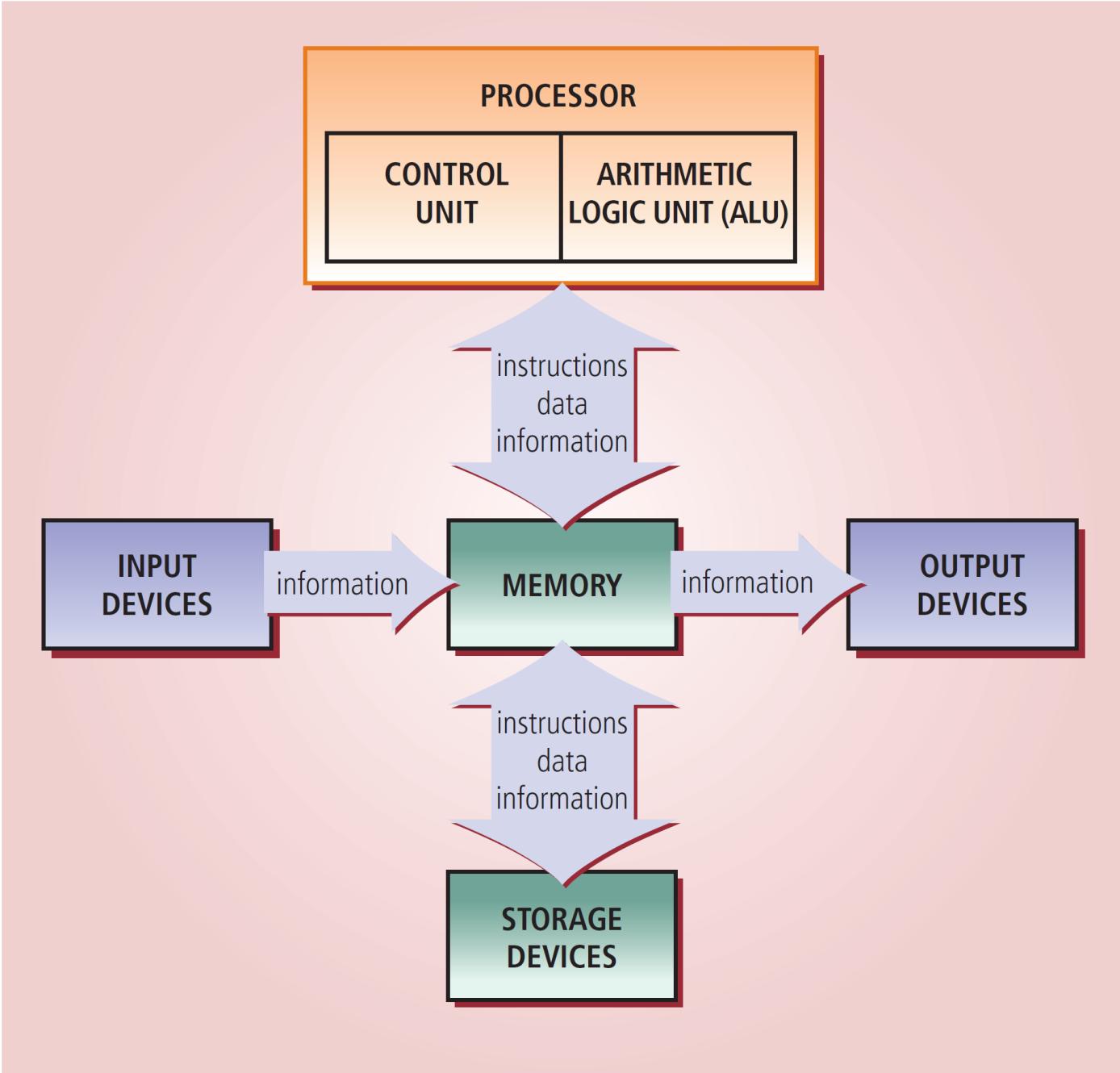


```
ASSUME CS:CODE,DS:DATA
DATA SEGMENT
LIST DW 2579H,0A500H,0C009H,0159H,0B900H
COUNT EQU 05H
DATA ENDS
CODE SEGMENT
START:      XOR BX,BX
             XOR DX,DX
             MOV AX,DATA
             MOV DS,AX
             MOV CL,COUNT
             MOV SI,OFFSET LIST
AGAIN:       MOV AX,[SI]
             SHL AX,01
             JC NEG
             INC BX
             JMP NEXT
NEG:         INC DX
NEXT:        ADD SI,02
             DEC CL
             JNZ AGAIN
             MOV AH,4CH
             INT 21H
             CODE ENDS
END START
```

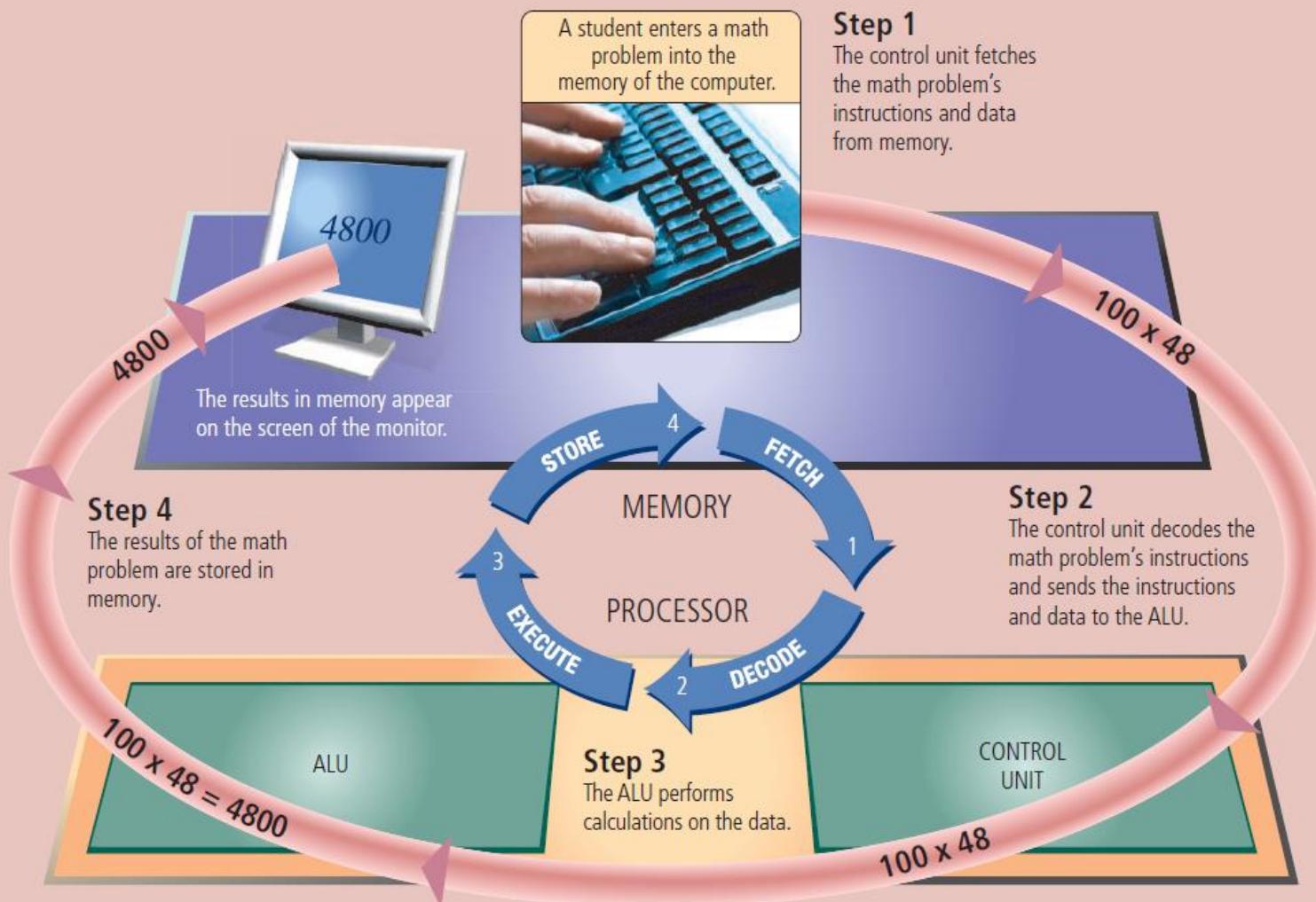
سیستم پردازشگر دیجیتال

واحد پردازش Processing Unit

The Steps in a Machine Cycle

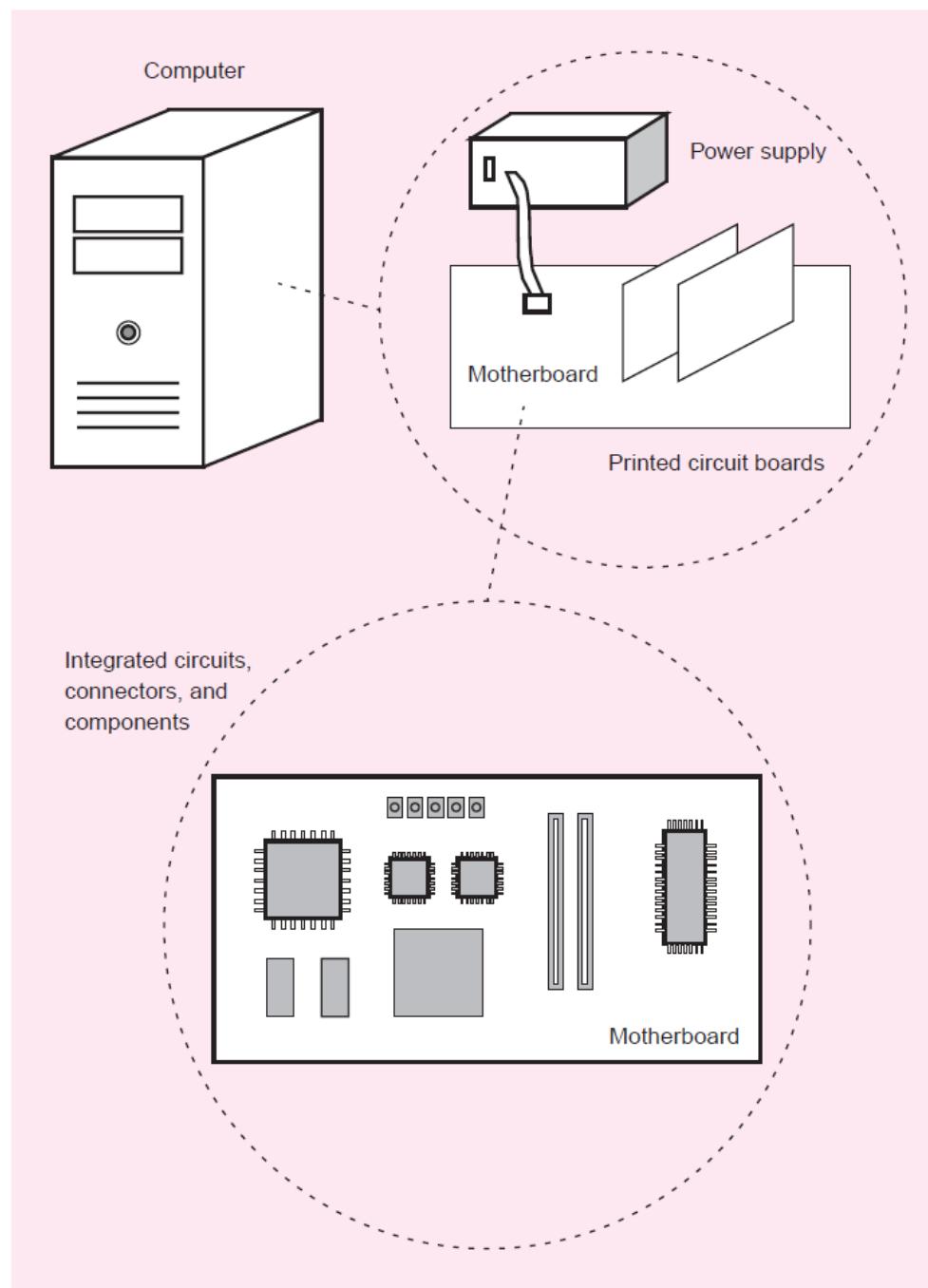
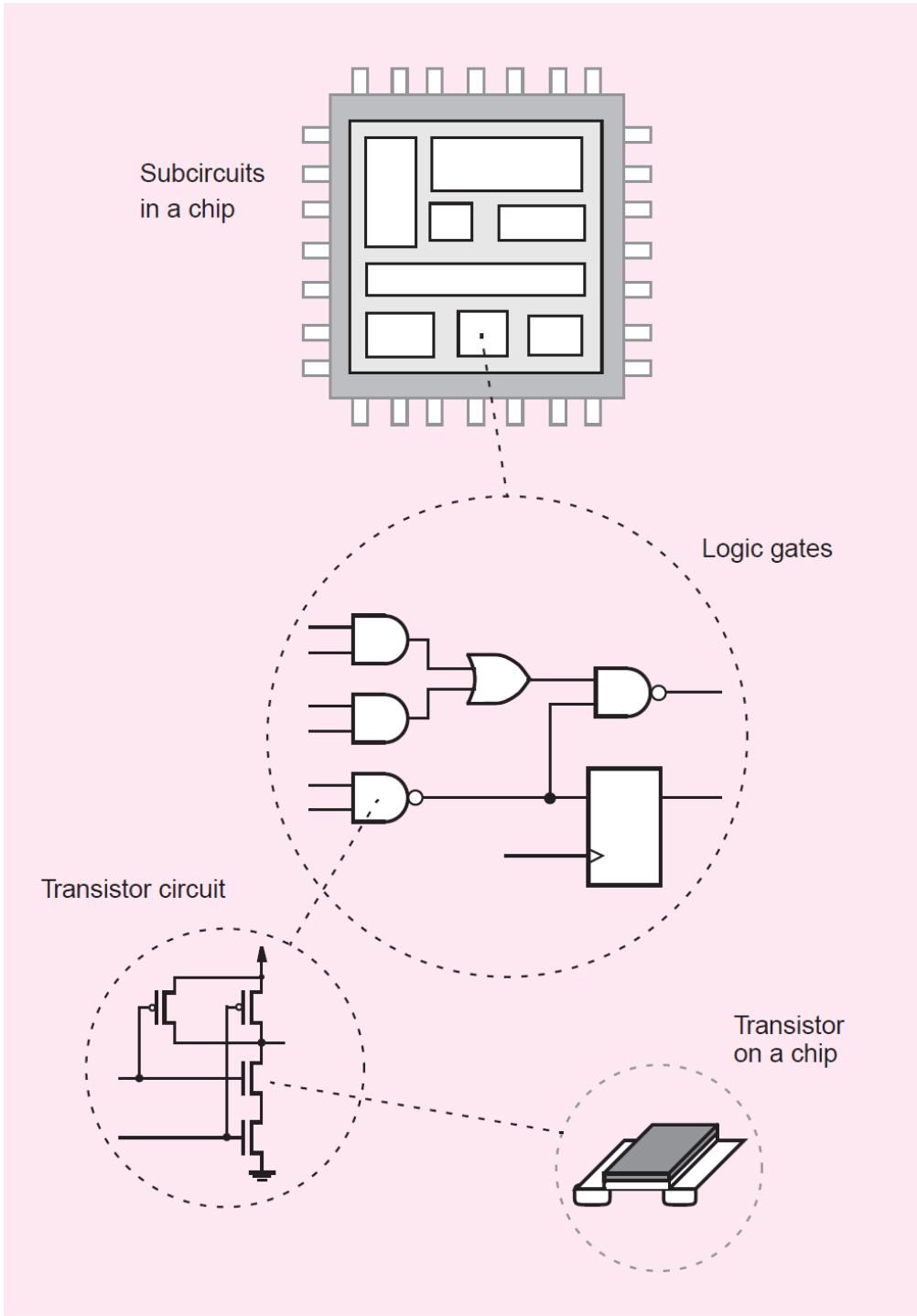
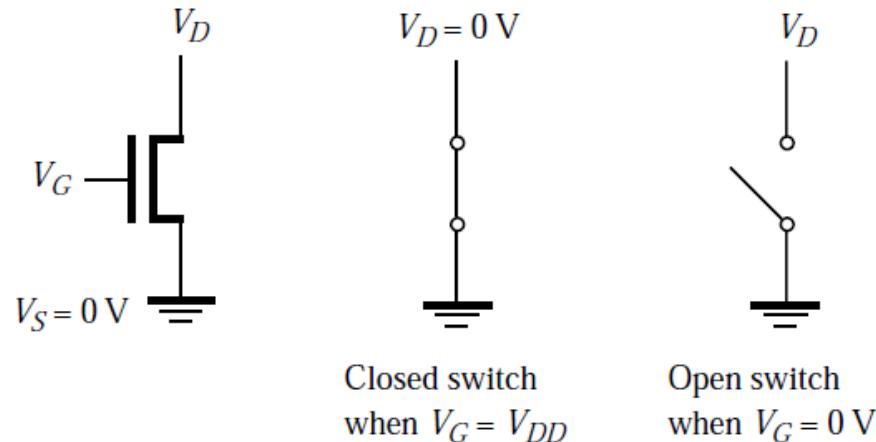
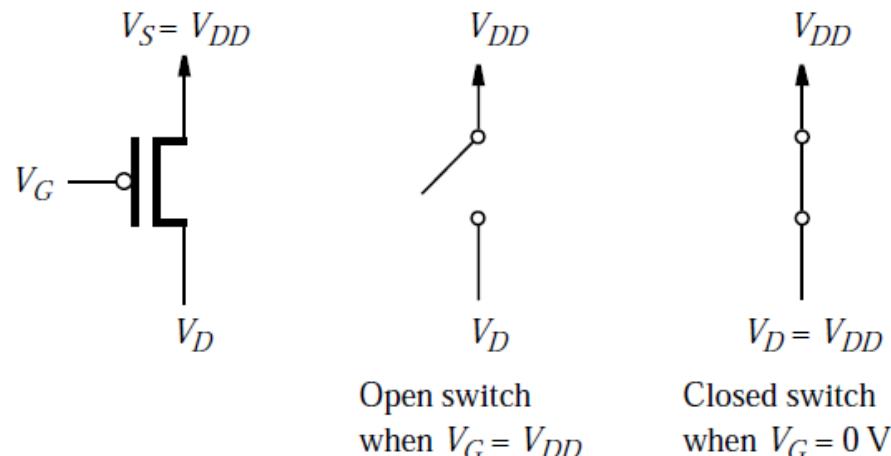

Figure 1.5 A digital hardware system (Part a).

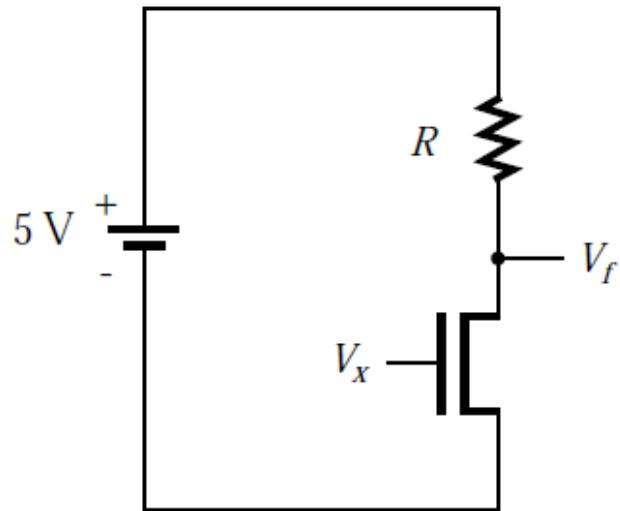

(a) NMOS transistor

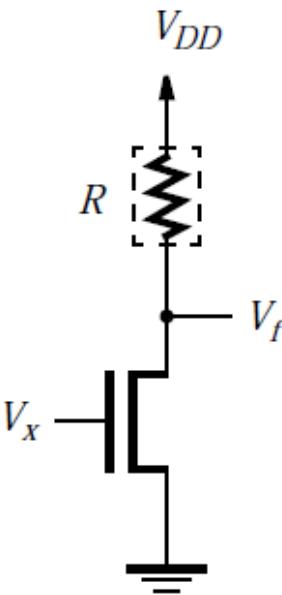

(b) PMOS transistor

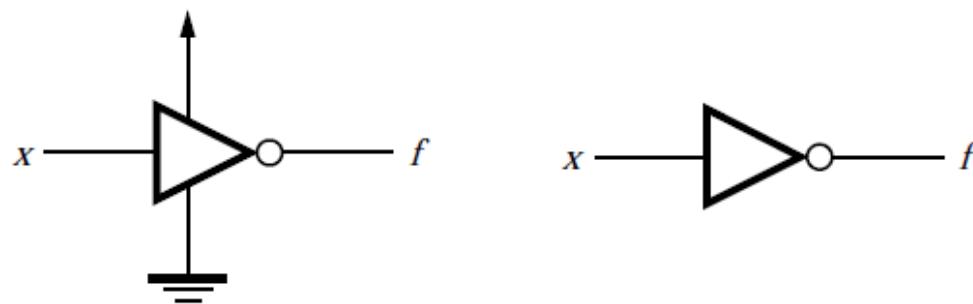
Figure 3.4 NMOS and PMOS transistors in logic circuits.

(a) Circuit diagram

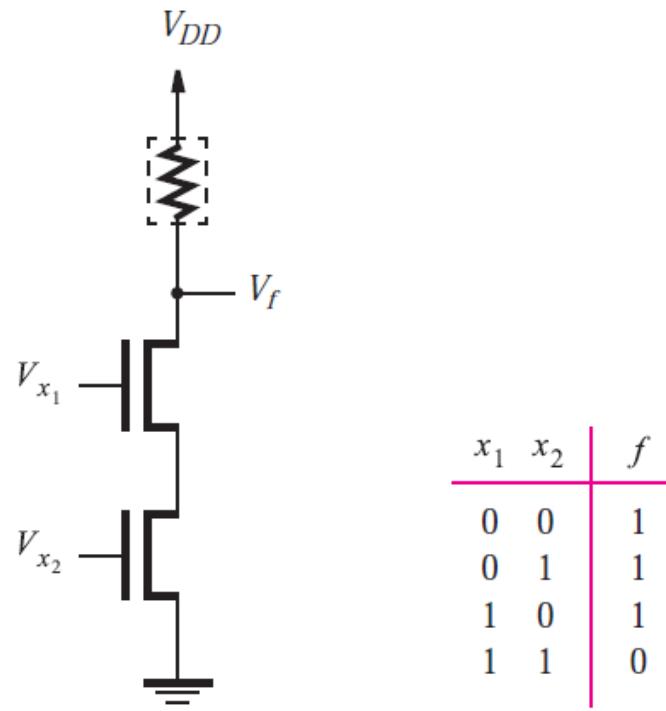

(b) Simplified circuit diagram

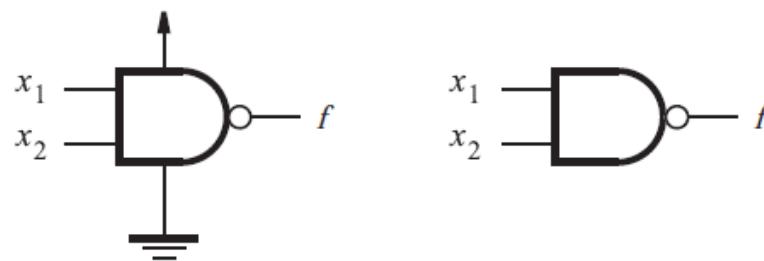
(c) Graphical symbols

Figure 3.5 A NOT gate built using NMOS technology.

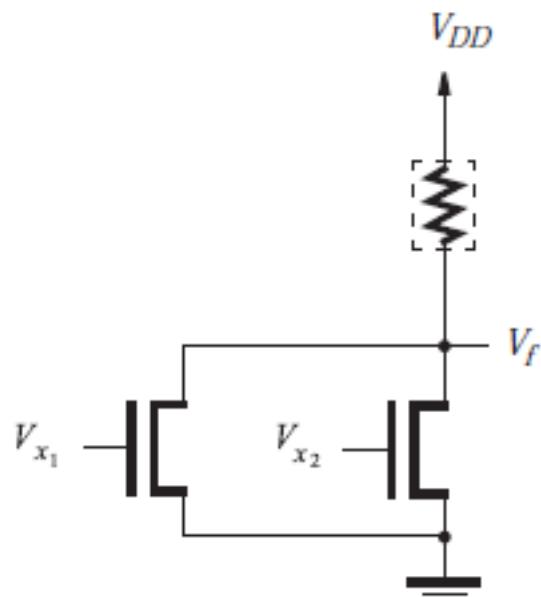
(a) Circuit

(b) Truth table

(c) Graphical symbols

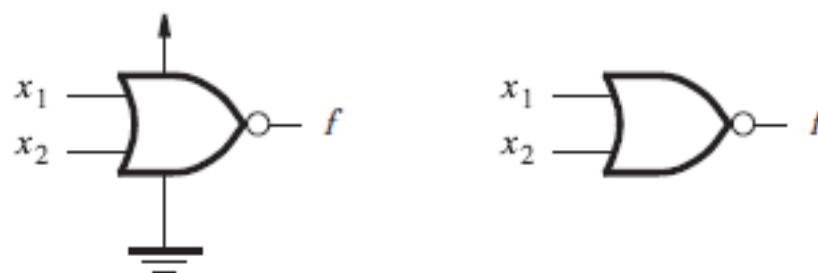
Figure 3.6 NMOS realization of a NAND gate.

(a) Circuit

x_1	x_2	f
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

(b) Truth table

(c) Graphical symbols

Figure 3.7 NMOS realization of a NOR gate.

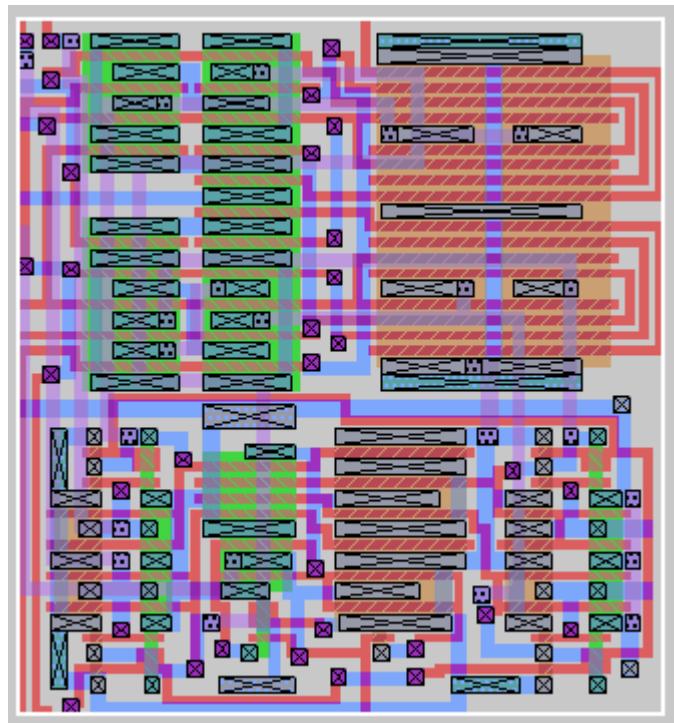
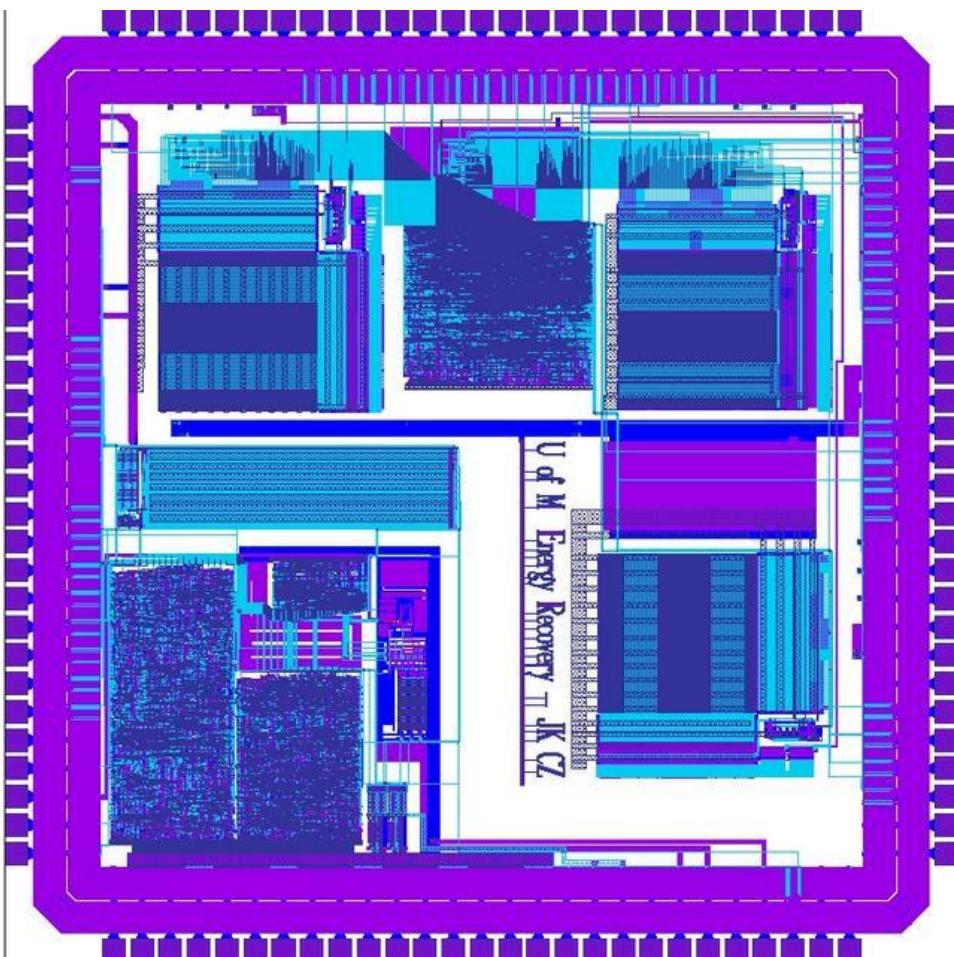

Table 1.1

A sample of the International Technology Roadmap for Semiconductors.

	Year					
	2006	2007	2008	2009	2010	2012
Technology feature size	78 nm	68 nm	59 nm	52 nm	45 nm	36 nm
Transistors per cm ²	283 M	357 M	449 M	566 M	714 M	1,133 M
Transistors per chip	2,430 M	3,061 M	3,857 M	4,859 M	6,122 M	9,718 M

Categories of Computers

Category	Physical Size	Number of Simultaneously Connected Users	General Price Range
Personal computers (desktop)	Fits on a desk	Usually one (can be more if networked)	Several hundred to several thousand dollars
Mobile computers and mobile devices	Fits on your lap or in your hand	Usually one	Less than a hundred dollars to several thousand dollars
Game consoles	Small box or handheld device	One to several	Several hundred dollars or less
Servers	Small cabinet	Two to thousands	Several hundred to a million dollars
Mainframes	Partial room to a full room of equipment	Hundreds to thousands	\$300,000 to several million dollars
Supercomputers	Full room of equipment	Hundreds to thousands	\$500,000 to several billion dollars
Embedded computers	Miniature	Usually one	Embedded in the price of the product

printer
(output device)

optical disc drive
(storage device)

hard disk drive
(storage device)

system unit
(processor, memory,
and storage devices)

USB flash drive
(storage device)

scanner
(input device)

monitor
(output device)

screen

Web cam
(input device)

speakers
(output device)

keyboard
(input device)

mouse
(input device)

microphone
(input device)

modem
(communications device)

external hard disk
(storage device)

card reader/writer
(storage device)

memory cards
(storage device)

الگوهای متنوع محاسبه

محاسبات تعبیه شده
Embedded Computing

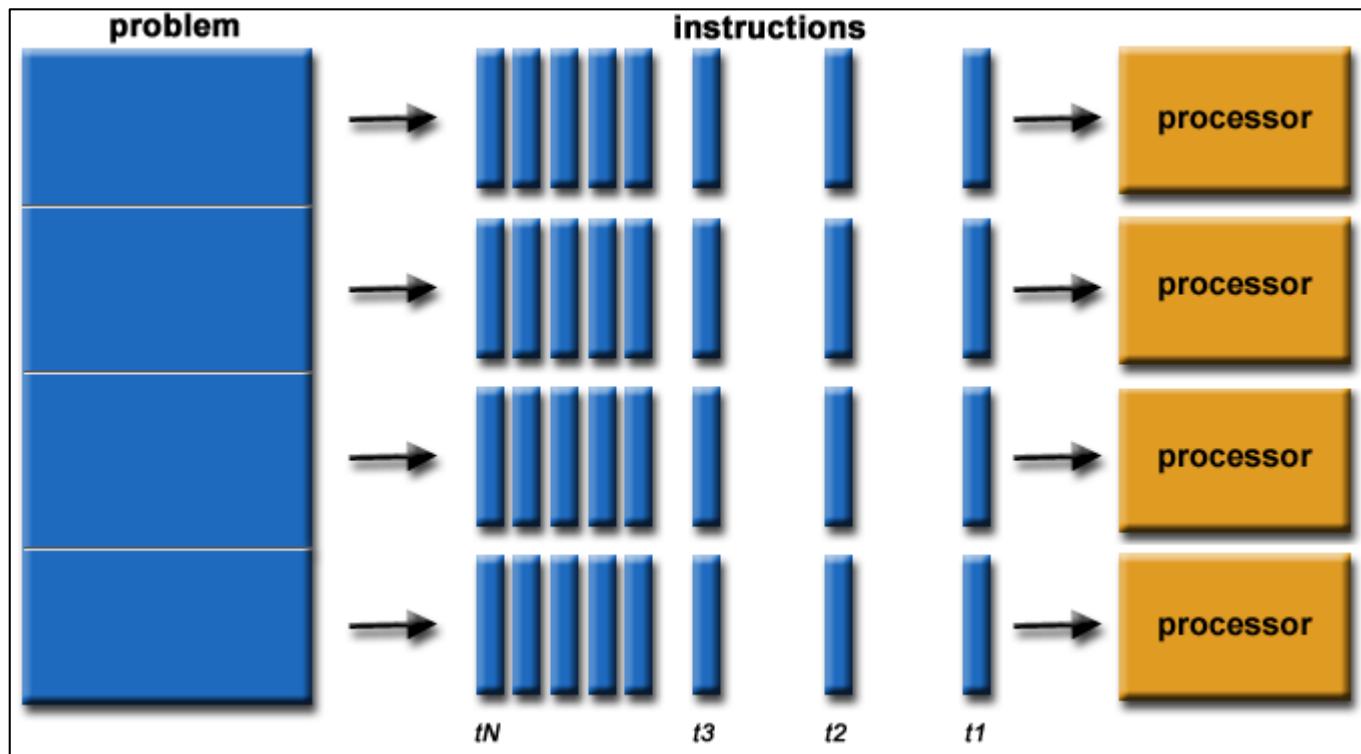
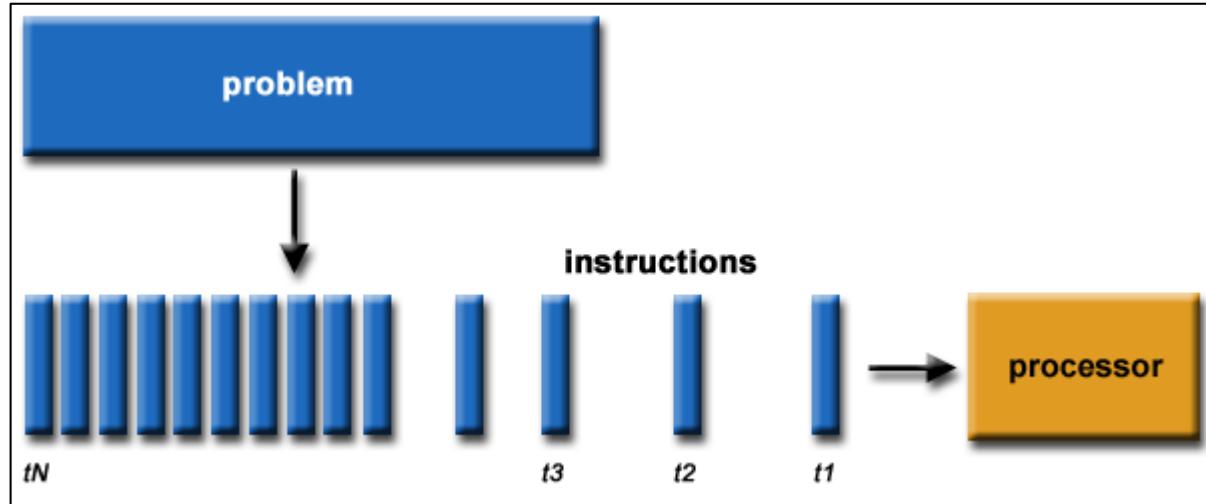
محاسبات توزیع شده
Distributed Computing

محاسبات موازی
Parallel Computing

محاسبات ابری
Cloud Computing

محاسبات توری
Grid Computing

محاسبات خوشه ای
Cluster Computing

زبان‌های برنامه‌نویسی

PROGRAMMING LANGUAGES

دکترین محاسبات

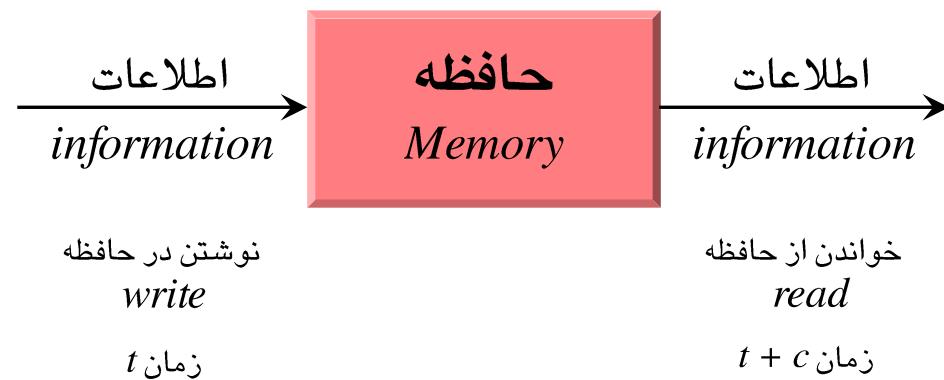
۳

حافظه

ذخیره و
بازتابی
اطلاعات

سیستم حافظه

حافظه به عنوان پردازش اطلاعات

سیستم حافظه

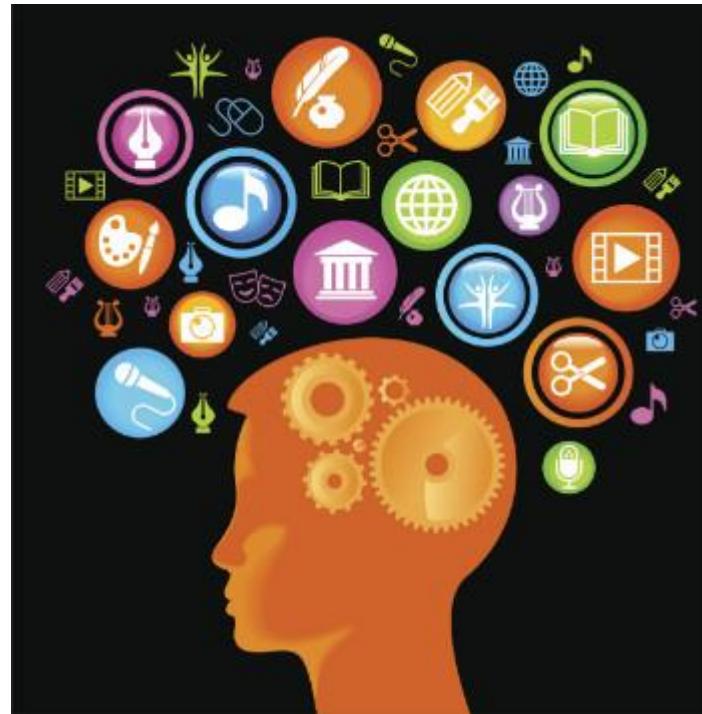
ذخیره و بازیابی اطلاعات

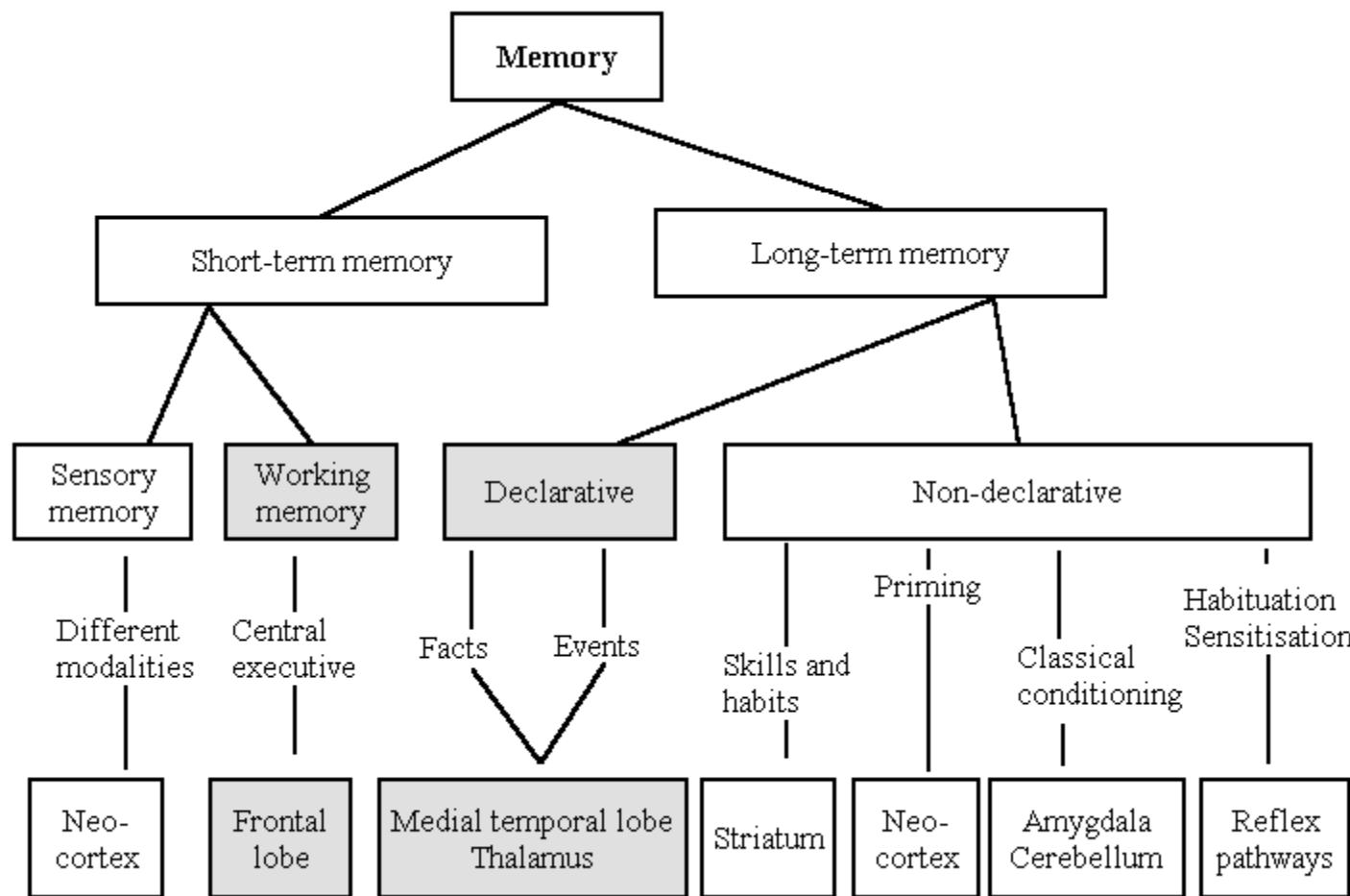

حافظه در انسان

HUMAN MEMORY

Memory Systems

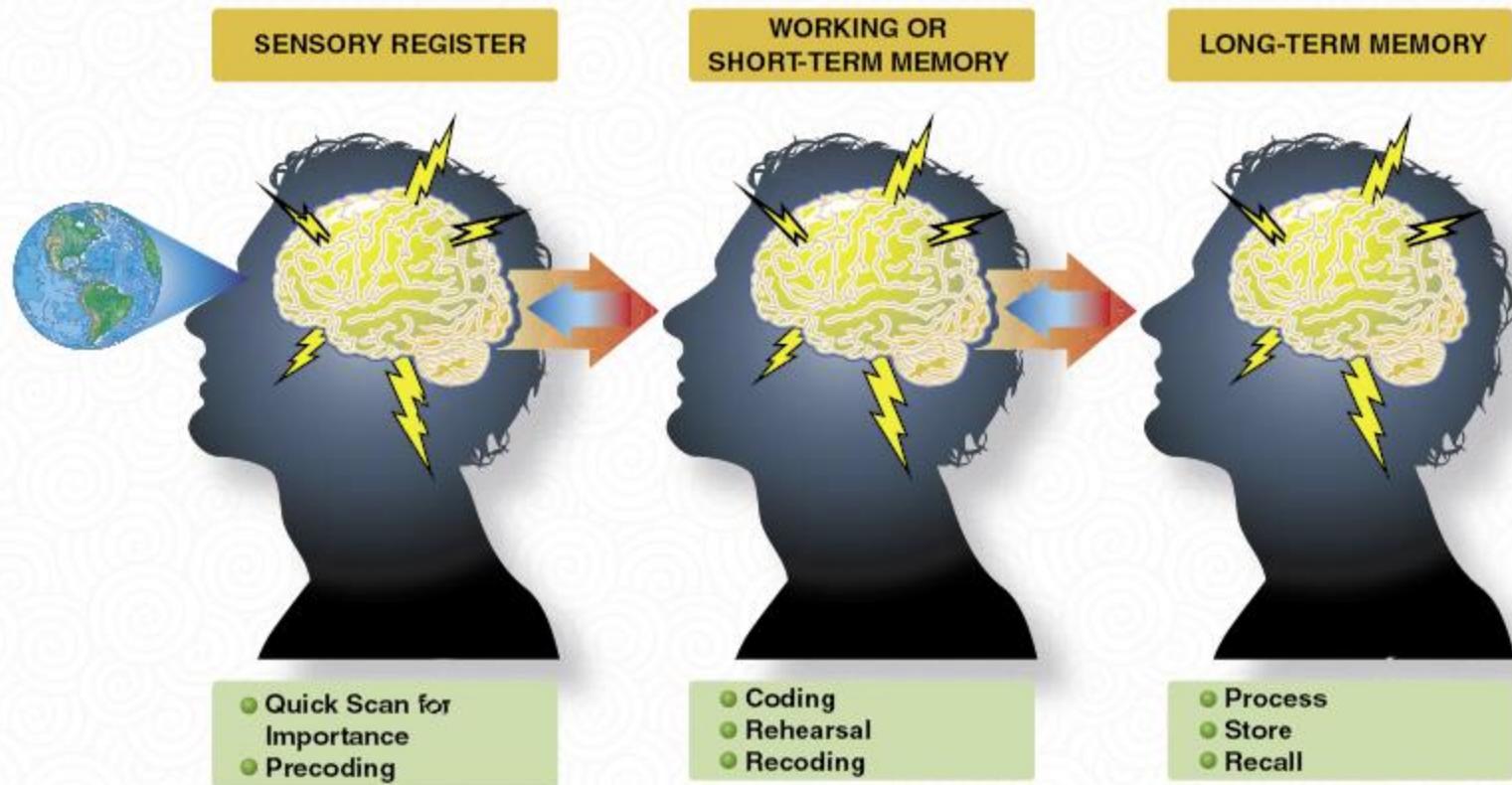
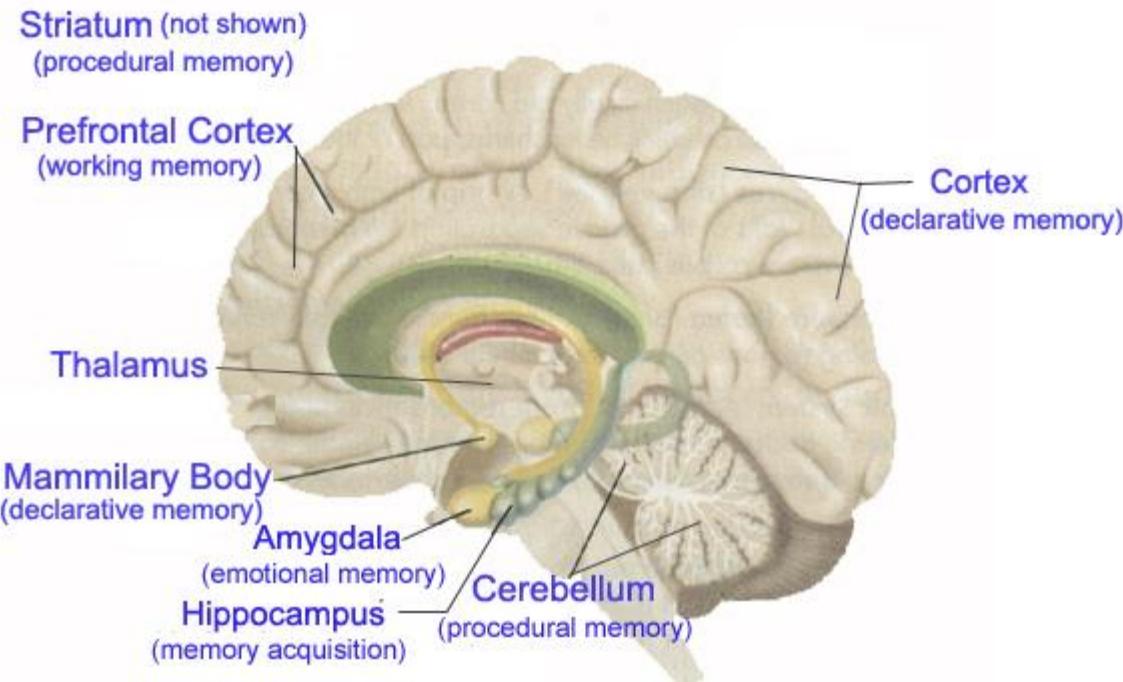

Figure 2-24. Information processing within the sensory register, working on short-term memory, and long-term memory includes complex coding, sorting, storing, and recall functions.

The Brain and Memory

انواع حافظه‌های فیزیکی

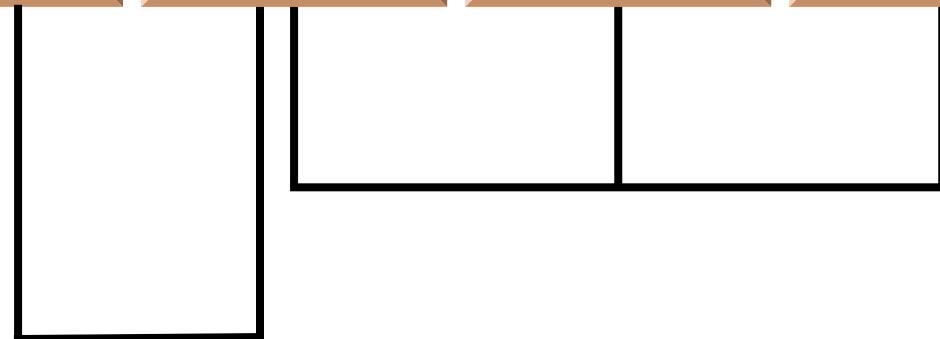
بیولوژیکی
Biological

اپتیکی
Optical

الکترونیکی
Electronic

مغناطیسی
Magnetic

mekanیکی
Mechanical

مشخصه‌های حافظه

ماندگاری
Persistence

ظرفیت
Capacity

آدرس‌پذیری
Addressability

خواندن/نوشتن
Read/Write

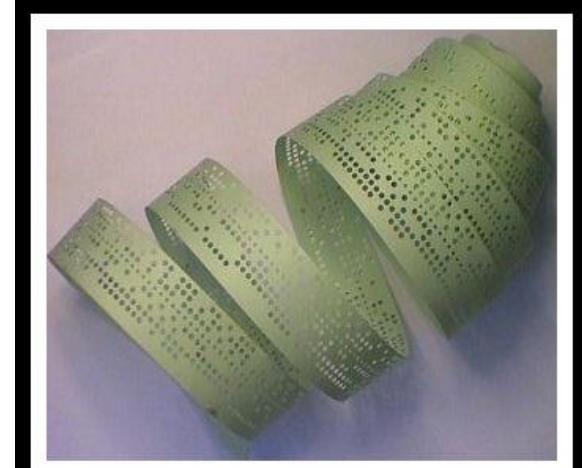
پهنای باند
Bandwidth

زمان دسترسی
Access Time

Write words
with red ink
on yellow paper
to help you
remember them!

Paper Tape

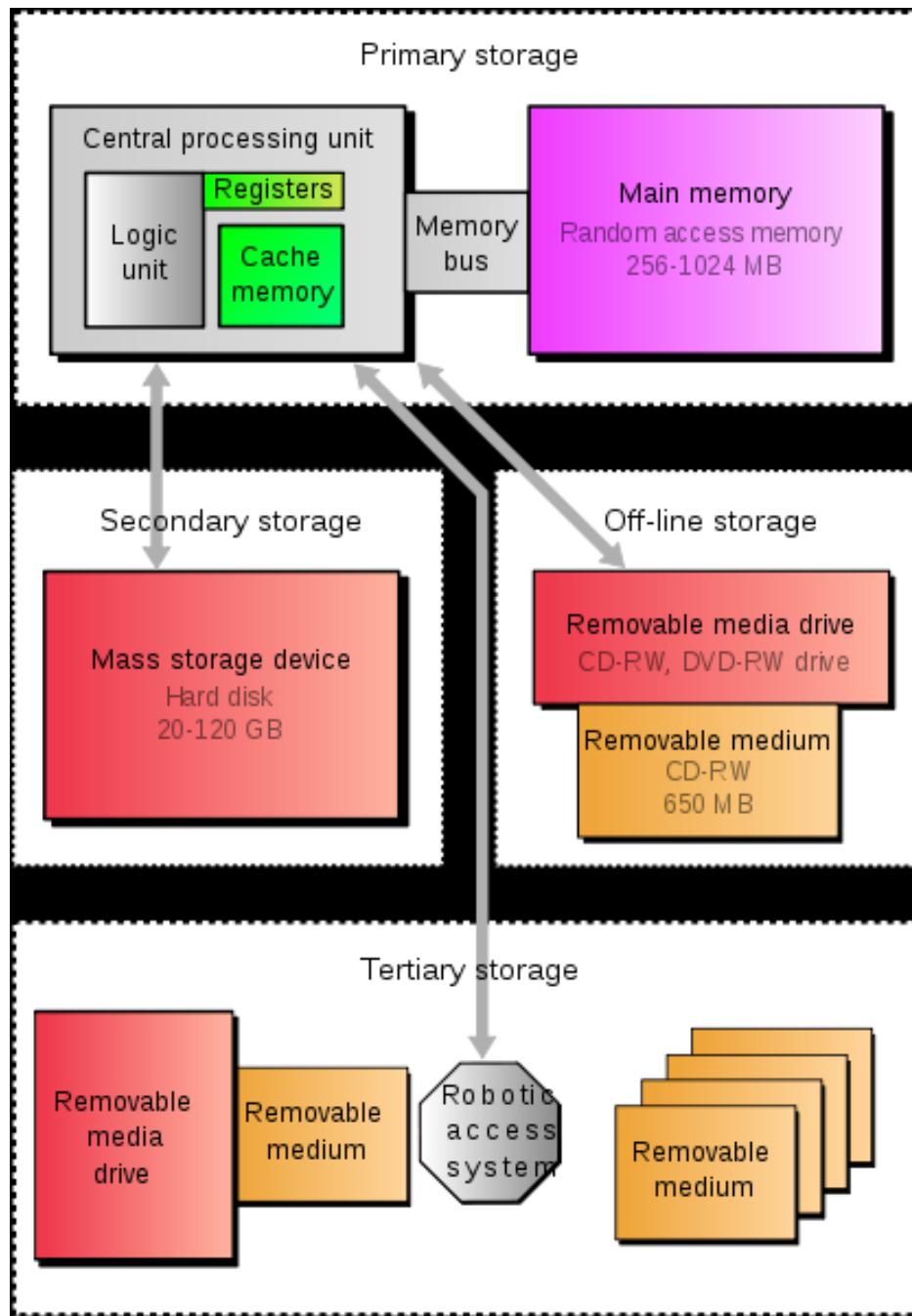
07M(1,J)=M(2,2*J-1); 410NEXT J=420FOR J=1 TO 100:425T(2,J)=0:426S(2,J)=0:427M(2,J)=0

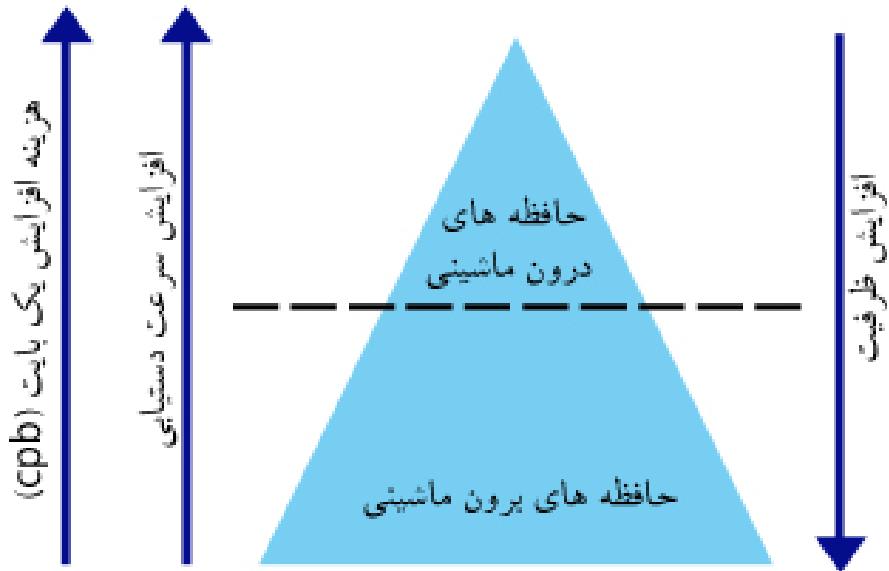
ASSESSING INVESTIGATIVE COMPUTATION CENTRE

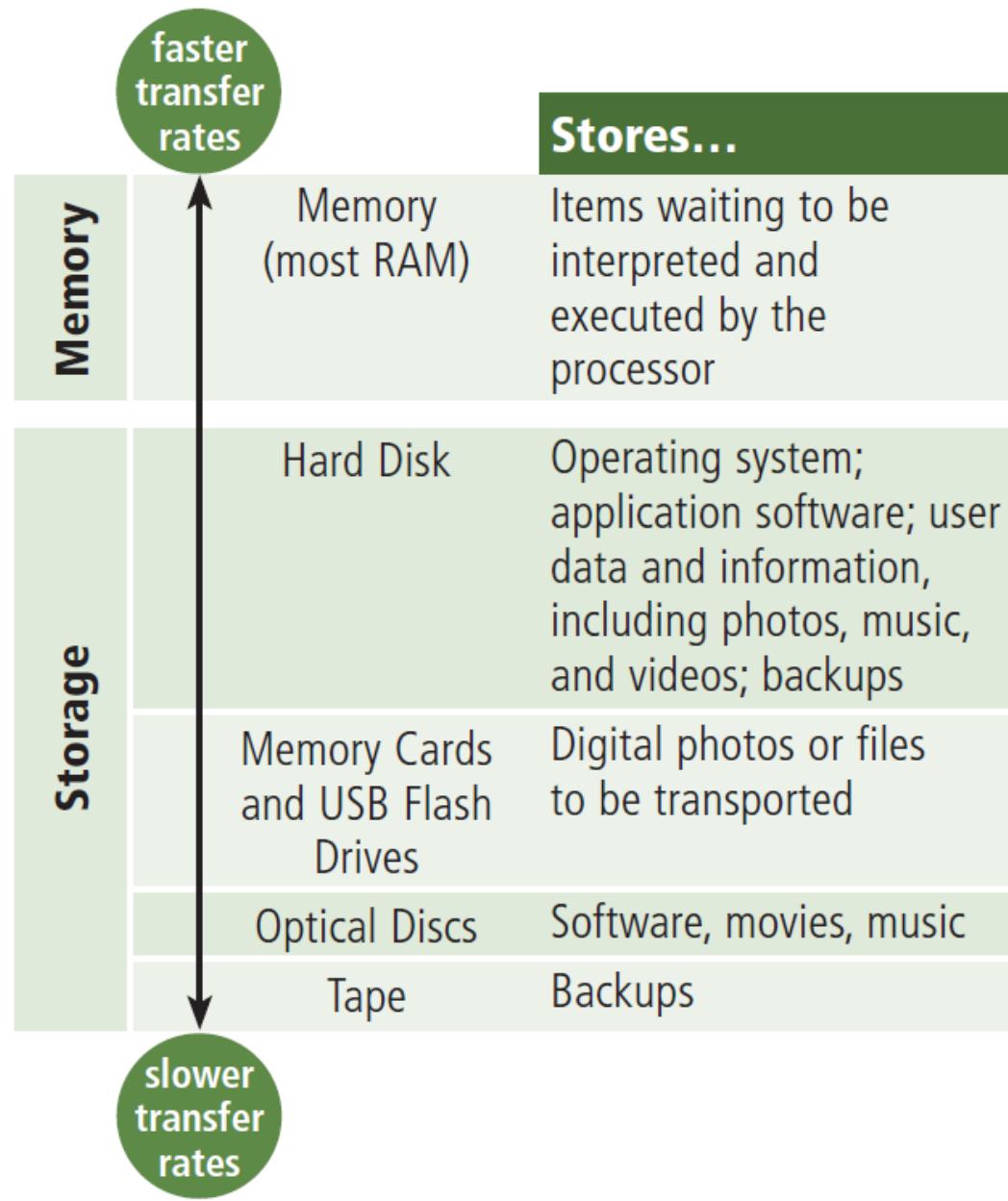

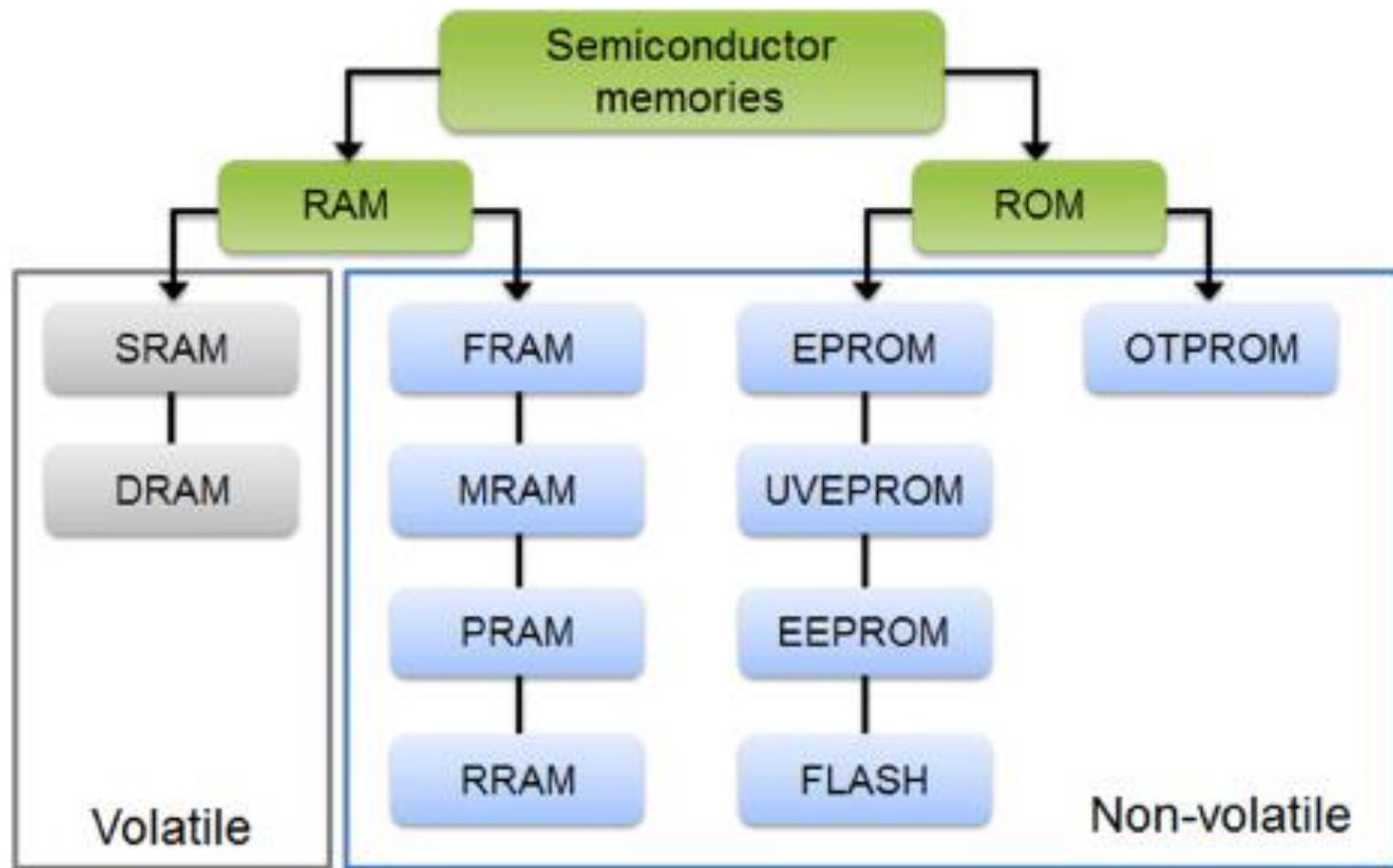
Storage Terms

Storage Term	Approximate Number of Bytes	Exact Number of Bytes
Kilobyte (KB)	1 thousand	2^{10} or 1,024
Megabyte (MB)	1 million	2^{20} or 1,048,576
Gigabyte (GB)	1 billion	2^{30} or 1,073,741,824
Terabyte (TB)	1 trillion	2^{40} or 1,099,511,627,776
Petabyte (PB)	1 quadrillion	2^{50} or 1,125,899,906,842,624
Exabyte (EB)	1 quintillion	2^{60} or 1,152,921,504,606,846,976
Zettabyte (ZB)	1 sextillion	2^{70} or 1,180,591,620,717,411,303,424
Yottabyte (YB)	1 septillion	2^{80} or 1,208,925,819,614,629,174,706,176

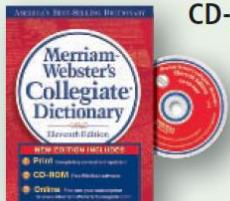

Various Memory Cards

Media Type		Storage Capacity	Use
CompactFlash (CF)		512 MB to 100 GB	Digital cameras, smart phones, PDAs, photo printers, portable media players, notebook computers, desktop computers
Secure Digital (SD)		512 MB to 8 GB	Digital cameras, digital video cameras, smart phones, PDAs, photo printers, portable media players
SDHC		4 to 32 GB	Digital cameras
microSD		1 to 2 GB	Smart phones, portable media players, handheld game consoles, handheld navigation devices
microSDHC		4 to 16 GB	Smart phones, portable media players, handheld game consoles, handheld navigation devices
xD Picture Card		256 MB to 2 GB	Digital cameras, photo printers
Memory Stick PRO Duo		1 to 16 GB	Digital cameras, smart phones, handheld game consoles
Memory Stick Micro (M2)		1 to 16 GB	Smart phones

Optical Disc Formats

Optical Disc	Read	Write	Erase
 CD-ROM	Y	N	N
 CD-R	Y	Y	N
 CD-RW	Y	Y	Y
 DVD-ROM BD-ROM	Y	N	N
 DVD-R DVD+R BD-R	Y	Y	N
 DVD-RW DVD+RW DVD-RAM BD-RE	Y	Y	Y

Media Life Expectancies* (when using high-quality media)

Media Type	Guaranteed Life Expectancy	Potential Life Expectancy
Magnetic disks	3 to 5 years	20 to 30 years
Optical discs	5 to 10 years	50 to 100 years
Solid state drives	50 years	140 years
Microfilm	100 years	500 years

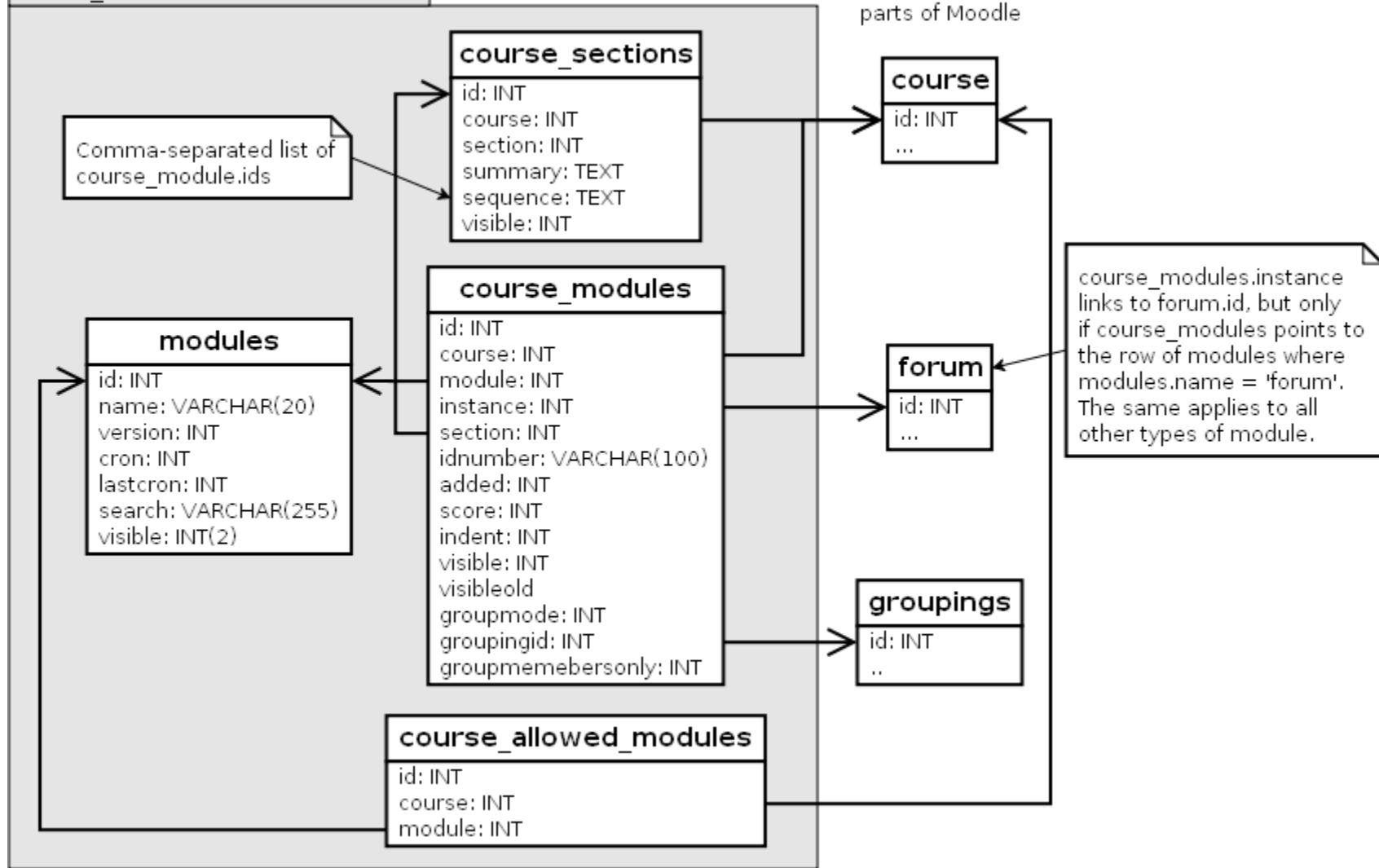
* according to manufacturers of the media

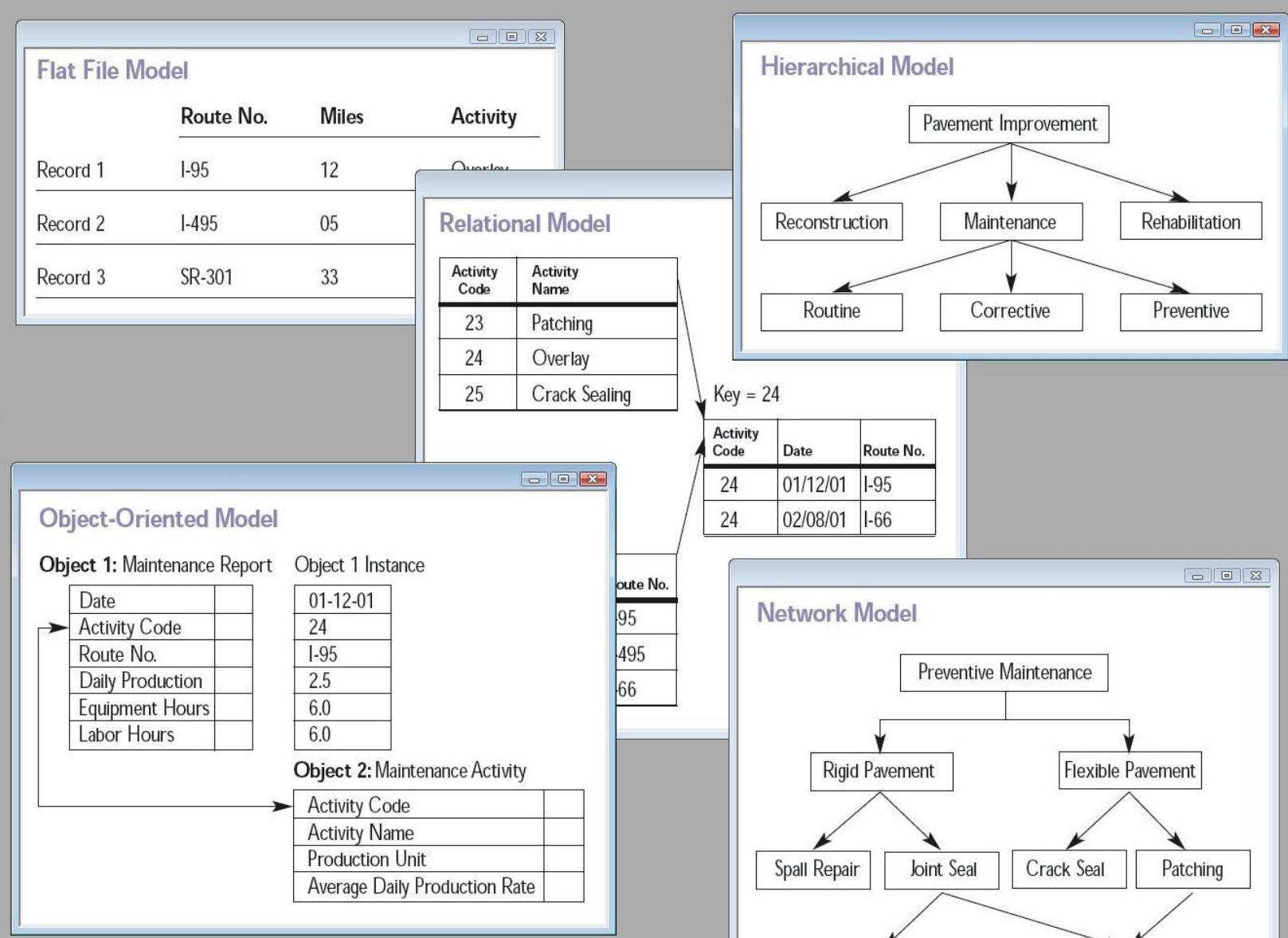
پایگاه داده‌ها

DATABASE

ذخیره و بازیابی داده‌های ساخت‌یافته

course_modules and related tables

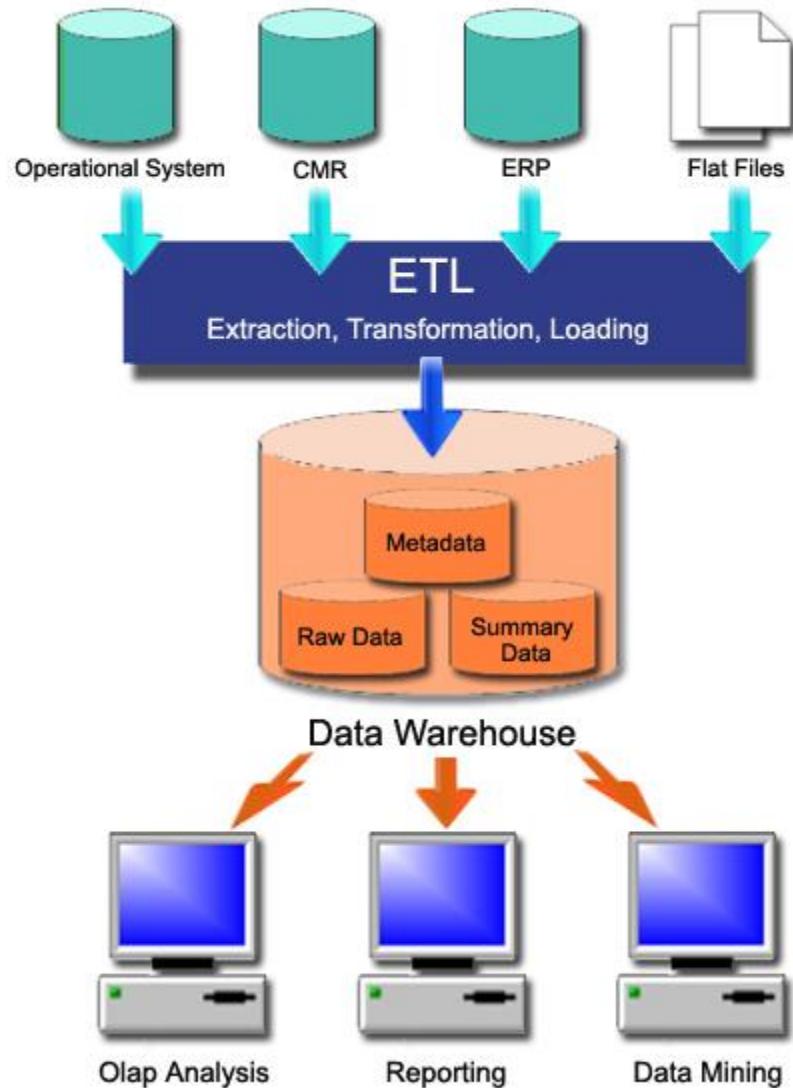

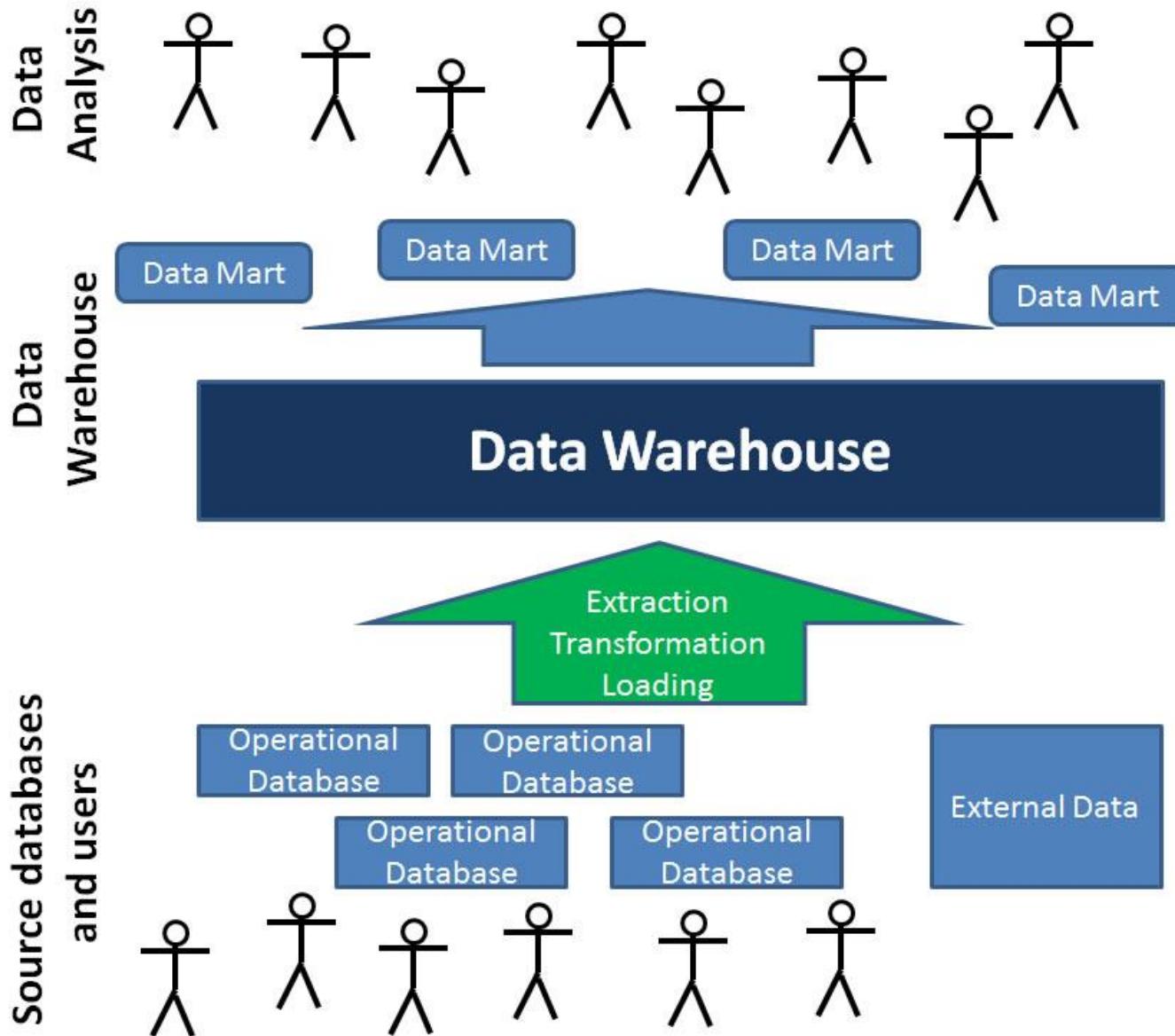

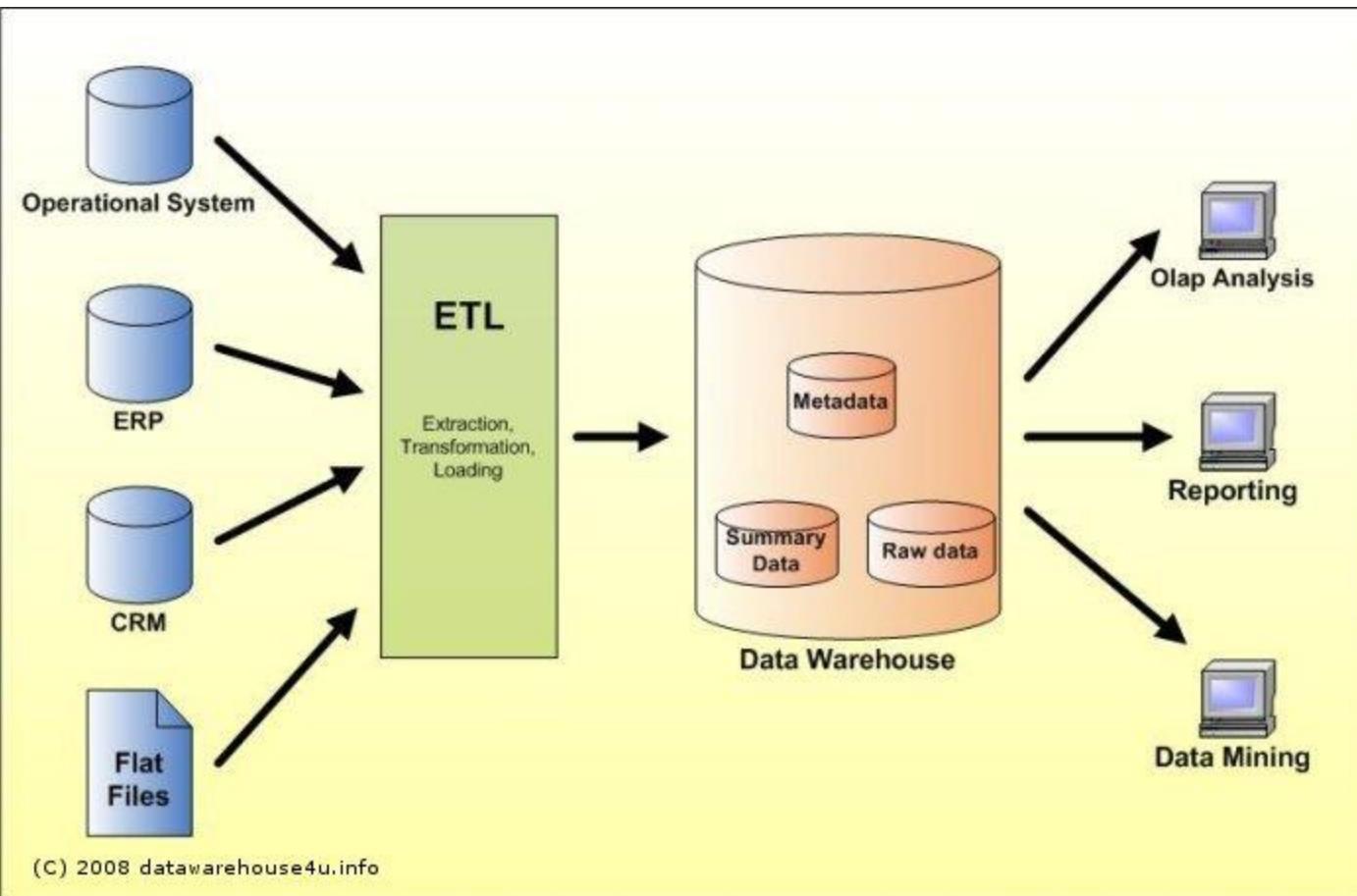
انبار داده‌ها

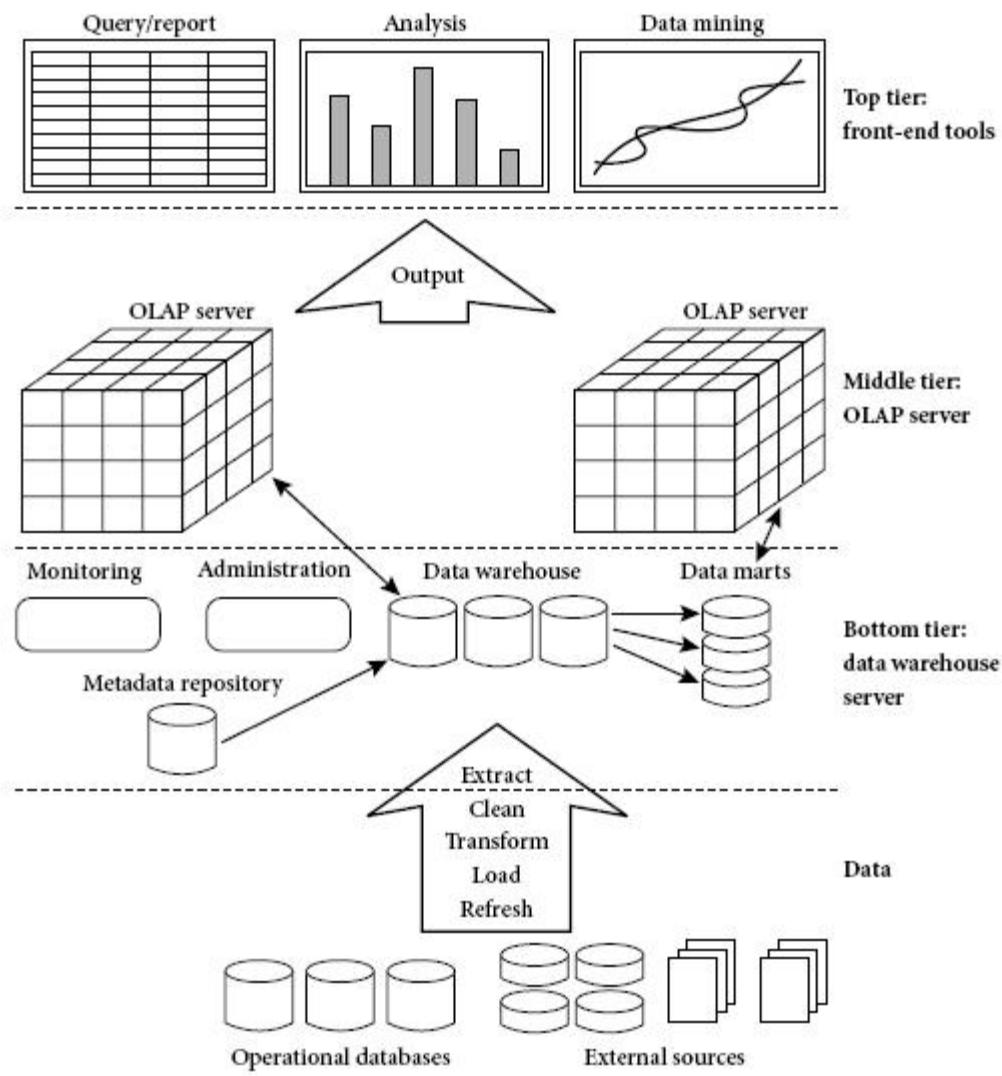
DATA WAREHOUSE

محل نگهداری حجم بالای داده‌ها

3.12 A three-tier data warehousing architecture.

Figure 7-39 An enterprise uses high-capacity storage devices.

ذخیره و بازیابی اطلاعات

دکترین جامع فضای سایبر

INFORMATION STORAGE AND RETRIEVAL

به خاطر سپاری و به یادآوری اطلاعات

Inverted index

Document 1

The bright blue butterfly hangs on the breeze.

Document 2

It's best to forget the great sky and to retire from every wind.

Document 3

Under blue sky, in bright sunlight, one need not search around.

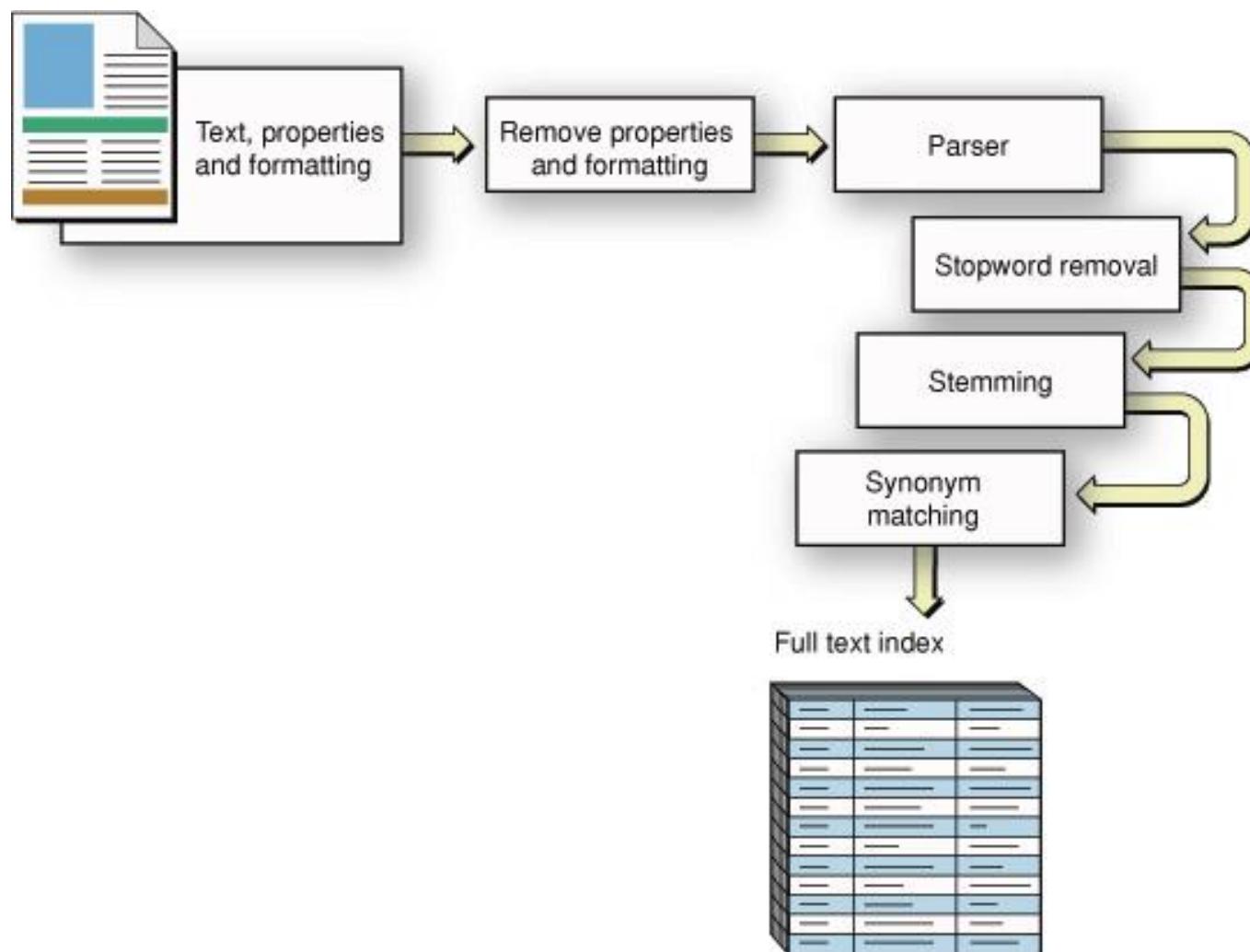
Stopword list

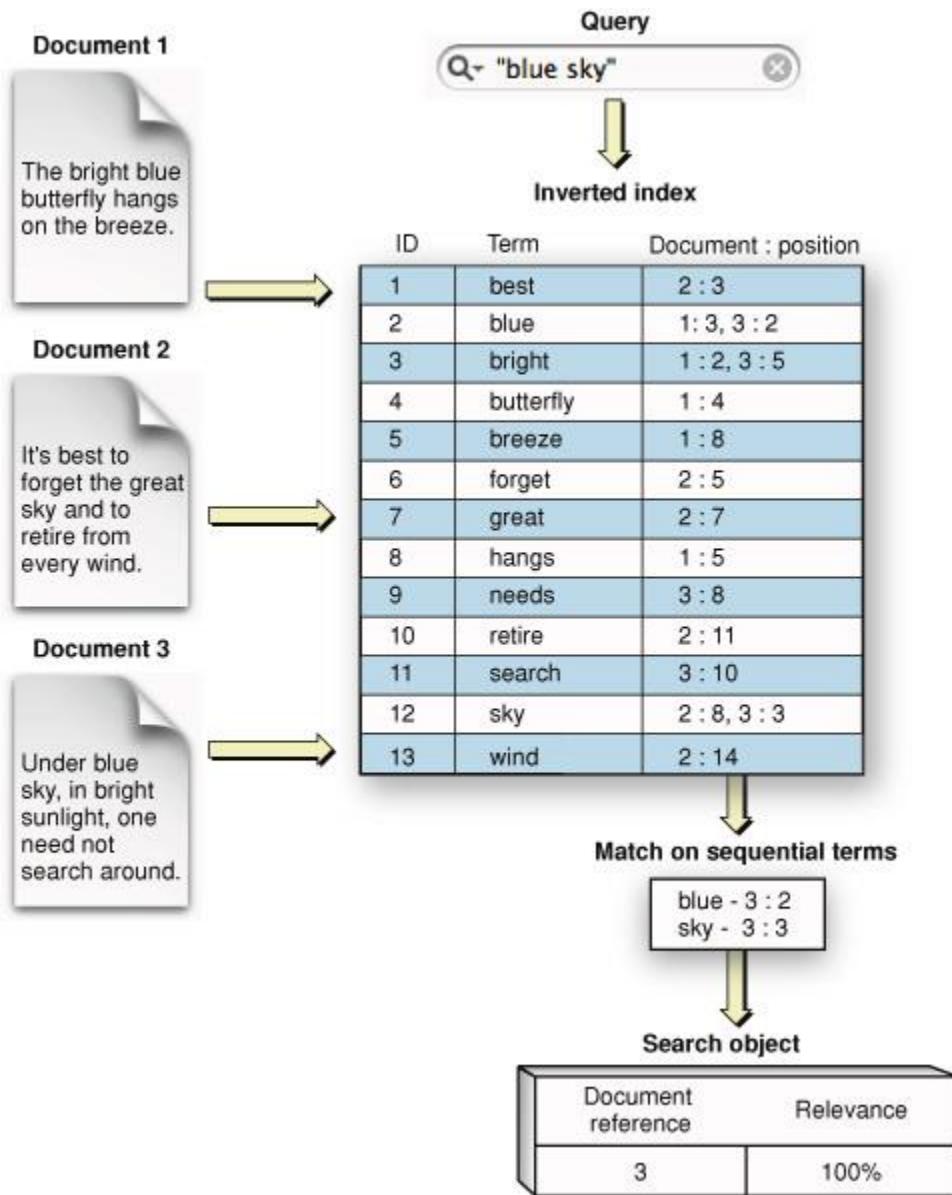
a
and
around
every
for
from
in
is
it
not
on
one
the
to
under

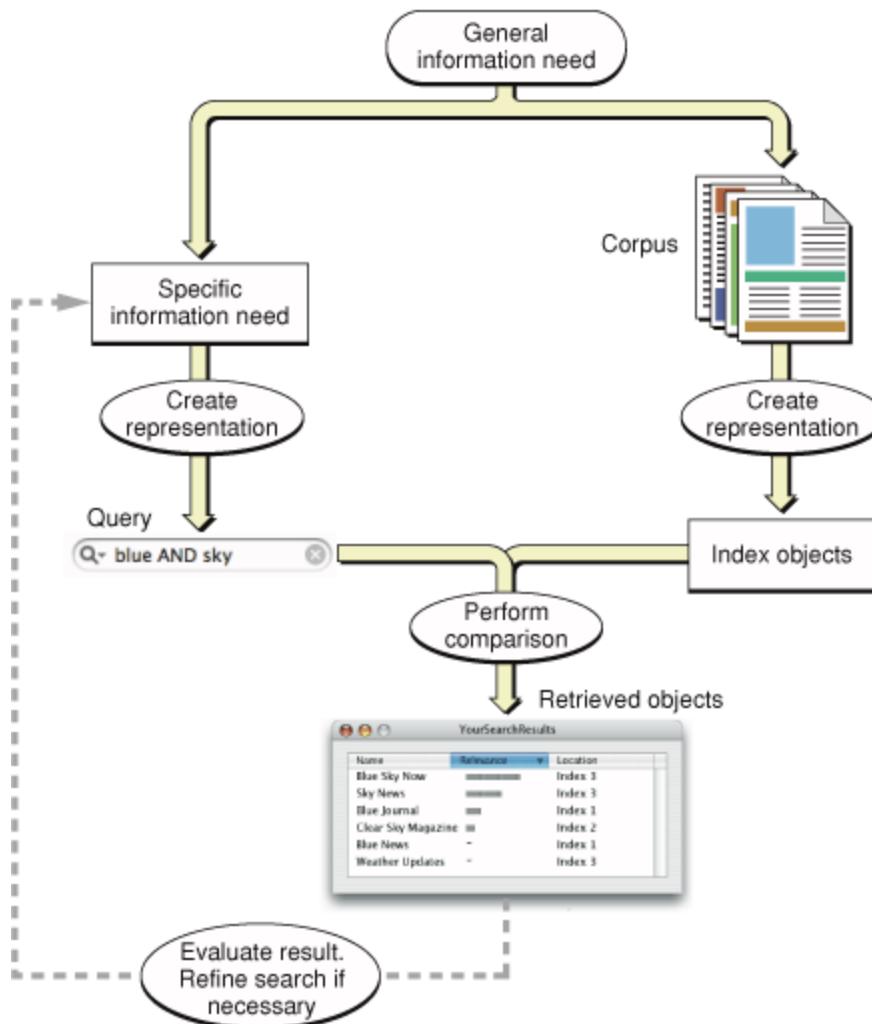
Inverted index

ID	Term	Document
1	best	2
2	blue	1, 3
3	bright	1, 3
4	butterfly	1
5	breeze	1
6	forget	2
7	great	2
8	hangs	1
9	need	3
10	retire	2
11	search	3
12	sky	2, 3
13	wind	2

Text Extraction

Properties of the Model	without term-interdependencies	with term-interdependencies	
		immanent term-dependencies	transcendent term-interdependencies
Mathematical Basis			
set-theoretic	<p>Standard Boolean → Extended Boolean → Generalised Vector Space, Latent Semantic, Spread. Activation Neuronal Network</p> <p>Extended Boolean → Topic-based Vector Space → Balanced Topic-based Vector Space</p> <p>Topic-based Vector Space → Backpropagation Neuronal Network</p>		<p>Fuzzy Set</p>
algebraic	<p>Vector Space → Extended Boolean → Generalised Vector Space, Latent Semantic, Spread. Activation Neuronal Network</p> <p>Vector Space → Topic-based Vector Space → Balanced Topic-based Vector Space</p> <p>Topic-based Vector Space → Backpropagation Neuronal Network</p>		
probabilistic	<p>Binary Interdependence, Language</p> <p>Inference Network → Belief Network → Retrieval by Logical Imaging</p>		<p>Retrieval by Logical Imaging</p>

موتور جستجو

[SEARCH ENGINE](#)

گردآوری، طبقه‌بندی و به‌یادآوردن اطلاعات از یک مجموعه (مانند وب)

Where To Look For What You Need.™

Images	Google Image Search	YAHOO! SEARCH	flickr™	Live Search	Ask
Music	last.fm	PANDORA®	Jogli	iLike	songza
Videos	YouTube™	AOL video	myspace	YAHOO! VIDEO	Google Video
Health	WebMD	everyday HEALTH	MAYO CLINIC	MedicineNet	revolution health
Shopping	BizRate	NexTag®	shopzilla	smarter.	YAHOO! SHOPPING
Local	YAHOO! LOCAL	Citysearch	yelp	insiderpages	WhitePages
Cooking	food network	all recipes	kraft foods.com	COOKS.COM	epicurious
Finance	Forbes	YAHOO! FINANCE	CNNMoney	msn Money	MarketWatch
Jobs	monster	careerbuilder	YAHOO! hotjobs	indeed	simply hired

